

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsete versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

► **B**

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 874/2009,

17. september 2009,

**milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 2100/94 rakenduseeskirjad seoses menetlusega
Ühenduse Sordiametis**

(uuesti sõnastatud)

(ELT L 251, 24.9.2009, lk 3)

Muudetud:

Euroopa Liidu Teataja

nr lehekülg kuupäev

► **M1** Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2016/1448, 1. september 2016

L 236 1 2.9.2016

▼B**KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 874/2009,****17. september 2009,**

**milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 2100/94
rakenduseeskirjad seoses menetlusega Ühenduse Sordiametis
(uuesti sõnastatud)**

I JAOTIS

MENETLUSEOSALISED, AMET JA KONTROLLIASUTUSED*I PEATÜKK****Menetluseosalised****Artikkel 1***Menetluseosalised**

1. Ühenduse Sordiametis (edaspidi „amet“) toimivas menetluses võivad menetluseosalisteks olla järgmised isikud:

- a) ühenduse sordikaitse taotleja;
 - b) määruse (EÜ) nr 2100/94 (edaspidi „algmäärus“) artikli 59 lõikes 2 osutatud vastuväite esitaja;
 - c) ühenduse kaitse alla võetud sordi omanik või omanikud (edaspidi „omanik“);
 - d) iga isik, kelle taotlus või avaldus on ameti otsuse eeltingimuseks.
2. Kirjaliku taotluse alusel võib amet lubada menetluses osaleda muudel kui lõikes 1 osutatud isikutel, kui nad on otseselt ja isiklikult asjaga seotud.
3. Isikuna lõigete 1 ja 2 tähenduses käsitatakse mis tahes füüsilist või juriidilist isikut, samuti asutust, mis selle suhtes kohaldatava õiguse kohaselt omab juriidilise isiku staatust.

*Artikkel 2***Menetluseosaliste määramine****▼M1**

1. Menetluseosaliste puhul märgitakse isiku nimi, aadress ja e-posti aadress, kui asjaomane menetluseosaline e-posti aadressi kasutab.
2. Füüsilise isiku puhul märgitakse tema perekonnanimi ja eesnimed. Juriidiliste isikute ja äriühingute või firmade puhul märgitakse nende ametlik nimetus sellisena, nagu see on registreeritud asjaomasel liikmesriigis või kolmandas riigis.

▼B

3. Aadress sisaldab kogu asjakohast haldusteavet, sealhulgas menetluseosalise elukoha või asukoha riigi nime. Iga menetluseosalise kohta tuleks soovitatavalt märkida ainult üks aadress; kui on märgitud mitu

▼B

aadressi, võetakse arvesse üksnes esimest, välja arvatud juhul, kui menetluseosaline määrab kättetoimetamise aadressiks ühe teistest aadressidest.

Ameti juhataja määrab kõik aadressi üksikasjad, kaasa arvatud asjaomased üksikasjad muude andmeedastusviiside kasutamise kohta.

4. Kui menetluseosaline on juriidiline isik, märgitakse tema puhul ka selle füüsilise isiku nimi ja aadress, kes menetluseosalist asjakohaste riiklike õigusaktide alusel esindab. Lõike 2 sätteid kohaldatakse sellise füüsilise isiku suhtes *mutatis mutandis*.

Amet võib lubada erandeid esimese lõigu esimese lause sätetest.

5. Kui menetluseosaline on Euroopa Komisjon või liikmesriik, teatab ta esindaja iga menetluse jaoks, milles ta osaleb.

*Artikkel 3***Menetluseosaliste keeled**

1. Menetluseosaline kasutab tema poolt esimese ametile esitatud ja allkirjutatud dokumendi koostamisel valitud Euroopa Liidu ametlikku keelt, kuni amet teeb lõpliku otsuse.

▼M1

Algmääruse artikli 23 lõikes 1 osutatud õigusjärglane võib siiski nõuda, et menetluse keelena kasutataks edaspidi mingit teist Euroopa Liidu ametlikku keelt, tingimusel et selline taotlus esitatakse ühenduse sordikaitse ülekandmisel Euroopa ühenduse sordiregistrisse.

▼B

2. Kui menetluseosaline esitab tema poolt allkirjastatud dokumendi, mis on koostatud mõnes muus Euroopa Liidu ametlikus keeles kui see, mida tuleb kasutada vastavalt lõikele 1, loetakse dokument vastuvõetuks siis, kui ameti kätte jõuab kõnealuse dokumendi tõlge mõnelt teiselt asutuselt. Amet võib lubada erandeid sellest nõudest.

3. Kui menetluseosaline kasutab asja suulisel arutamisel muud keelt kui Euroopa Liidu ametlik keel, mida kasutavad ameti pädevad töötajad, teised menetluseosalised või mõlemad ning mida ka kõnealune menetluseosaline peab kasutama, peab ta korraldama sünkroontõlke kõnealusesse ametlikku keelde. Kui sünkroontõlget ei korraldata, võib asja suuline arutamine jätkuda keeltes, mida kasutavad ameti pädevad töötajad ja teised menetluseosalised.

*Artikkel 4***Asja suulise arutamise ja tõendite kogumise keeled**

1. Menetluseosalised, tunnistajad ja eksperdid, keda kuulatakse ära suulisel asja arutamisel, võivad kasutada ükskõik millist Euroopa Liidu ametlikku keelt.

▼M1

2. Kui lõikes 1 osutatud ärakuulamine toimub menetluseosalise taotlusel ning kui menetluseosaline, tunnistaja või ekspert ei ole võimeline end piisavalt väljendama üheski Euroopa Liidu ametlikus keeles, võidakse ta ära kuulata üksnes juhul, kui taotluse esitanud menetluseosaline korraldab tõlke ühte Euroopa Liidu ametlikest keeltest, mida kasutavad kõik menetluseosalised või ameti töötajad.

Menetluseosalised, tunnistaja või ekspert ning ameti töötajad või apellatsiooninõukogu liikmed võivad kokku leppida, et asja suulisel arutamisel kasutatakse ainult ühte Euroopa Liidu ametlikku keelt.

Amet võib lubada erandeid esimesest lõigust.

▼B

3. Asja suulise arutamise või tõendite kogumise käigus ameti töötajate, menetluseosaliste, tunnistajate ja ekspertide poolt Euroopa Liidu ametlikus keeles antud ütlused kantakse protokollis nende andmisel kasutatud keeles. Teistes keeltes antud ütlused kantakse protokollis ameti töötajate kasutatavas keeles.

*Artikkel 5***Menetluseosaliste esitatud dokumentide tõlkimine****▼M1**

1. Kui menetluseosaline esitab dokumendi mõnes muus keeles kui Euroopa Liidu ametlikud keeled, võib amet nõuda sellelt menetluseosaliselt esitatud dokumendi tõlget ühte Euroopa Liidu ametlikest keeltest, mida kasutavad kõnealune menetluseosaline, ameti töötajad või apellatsiooninõukogu liikmed.

2. Kui menetluseosaline on esitanud dokumendi tõlke, võib amet nõuda, et tema määratud tähtaja jooksul esitataks tõend tõlke algtekstile vastavuse kohta. Mahukate dokumentide tõlgete puhul võidakse piirduda väljavõtete või kokkuvõtete tõlkega. Amet või apellatsiooninõukogu võib siiski omal algatusel või menetluseosalise taotlusel igal ajal nõuda selliste dokumentide ulatuslikumat või täielikku tõlget.

Menetluseosalised ja ameti töötajad või apellatsiooninõukogu liikmed võivad kokku leppida, et sellised dokumendid tõlgitakse vaid ühte Euroopa Liidu ametlikest keeltest.

▼B

3. Lõikes 1 osutatud tõlke ja lõikes 2 osutatud tõendi esitamata jätmise korral ei loeta dokumenti vastuvõetuks.

▼B*II PEATÜKK**Amet*

1. jagu

Ameti komiteed*Artikkel 6***Komiteede liikmete kvalifikatsioon**

1. Algmääruse artikli 35 lõikes 2 osutatud komiteed koostatakse ameti juhataja äranägemisel tehnilise või juriidilise kvalifikatsiooniga liikmetest või mõlemast.

2. Tehniliselt kvalifitseeritud liikmel peab olema botaanikaalane kõrgharidus või tunnustatud kogemus nimetatud valdkonnas.

▼M1

3. Juriidiliselt kvalifitseeritud liikmel peab olema õiguslane kõrgharidus ja tunnustatud kogemus intellektuaalse omandi, sordikaitse või sortide registreerimise valdkonnas.

▼B*Artikkel 7***Komitee otsused**

1. Lisaks algmääruse artikli 35 lõikes 2 osutatud otsuste vastuvõtmi-sele otsustab komitee

— vaidlustatud otsuse täitmise peatamata jätmise vastavalt algmääruse artikli 67 lõikele 2;

— puuduste teistimise vastavalt algmääruse artiklile 70;

— tähtaja ennistamise vastavalt algmääruse artiklile 80 ning

— kulude jaotamise vastavalt algmääruse artikli 85 lõikele 2 ja käes-oleva määruse artiklile 75.

2. Komitee otsused võetakse vastu liikmete häälteenamusega.

*Artikkel 8***Komiteede üksikliikmete volitused**

1. Komitee määrab ühe oma liikme aruandjaks.

2. Aruandja võib muu hulgas

a) täita artiklis 25 sätestatud kohustusi ning jälgida aruannete laekumist artiklites 13 ja 14 osutatud kontrolliasutustelt;

b) viia läbi menetluse ametis, sealhulgas teavitada menetluseosalisi puudustest, mis tuleb kõrvaldada, ning määrata tähtaegu; ning

c) kanda hoolt tiheda nõustamise ja teabevahetuse eest menetluseosa-liste vahel.

▼B*Artikkel 9***Juhataja roll**

Ameti juhataja tagab tema järelevalve all tehtud otsuste järjepidevuse. Eelkõige sätestab ta algmääruse artikli 59 kohaselt esitatud vastuväiteid käsitlevate otsuste ja vastavalt kõnealuse määruse artiklitele 61, 62, 63 või 66 tehtavate otsuste tegemise tingimused.

▼M1*Artikkel 10***Konsultatsioonid**

Menetluseosaliste ja kolmandate isikutega korrapäraste konsultatsioonide pidamiseks võivad ameti töötajad tasuta kasutada algmääruse artikli 30 lõikes 4 osutatud riigiasutuste ja käesoleva määruse artiklites 13 ja 14 osutatud kontrolliasutuse ja asutuste ruume.

▼B

2. ja g u

Apellatsiooninõukogud*Artikkel 11***Apellatsiooninõukogud**

1. Algmääruse artiklis 67 osutatud otsuste peale esitatud kaebuste arutamiseks asutatakse apellatsiooninõukogu. Vajaduse korral võib haldusnõukogu ameti ettepanekul asutada mitu apellatsiooninõukogu. Sellisel juhul määrab haldusnõukogu kindlaks asutatud apellatsiooninõukogude tööjaotuse.

2. Iga apellatsiooninõukogu koosneb tehniliselt ja juriidiliselt kvalifitseeritud liikmetest. Artikli 6 lõikeid 2 ja 3 kohaldatakse *mutatis mutandis*. Eesistuja on juriidiliselt kvalifitseeritud liige.

3. Apellatsiooninõukogu eesistuja määrab kaebuse läbivaatajaks ühe liikme, kes on antud asjas aruandja. Aruandja ülesanded võivad vajaduse korral hõlmata tõendite kogumist.

4. Apellatsiooninõukogu otsused võetakse vastu liikmete häälteenamusega.

▼M1

5. Apellatsiooninõukogu eesistuja ja liikmed saavad oma ülesannete täitmise eest tasu. Selle tasu suuruse määrab ameti haldusnõukogu ameti juhataja ettepaneku alusel.

▼B*Artikkel 12***Apellatsiooninõukogu kantselei**

1. Ameti juhataja moodustab apellatsiooninõukogu juurde kantselei; ameti töötajad ei saa kantselei tööst osa võtta, kui nad on osalenud menetluses, mis on seotud otsusega, mille peale on kaebus esitatud.

▼B

2. Kantselei töötajate ülesanne on eelkõige
 - asja suulise arutamise protokollimine ning tõendite kogumine vastavalt käesoleva määruse artiklile 63;
 - kulude jaotamine vastavalt algmääruse artikli 85 lõikele 5 ja käesoleva määruse artiklile 76 ning
 - käesoleva määruse artiklis 77 osutatud kulude jaotamise kokkuleppe kinnitamine.

*III PEATÜKK****Kontrolliasutused****Artikkel 13***Algmääruse artikli 55 lõikes 1 osutatud kontrolliasutuse määramine****▼M1**

1. Kui haldusnõukogu delegeerib teatavate perekondade või liikide suhtes registreerimiskatsete tegemise vastutuse liikmesriigi pädevale asutusele, peab ameti juhataja sellisele asutusele (edaspidi „kontrolliasutus”) sellest otsusest teatama (edaspidi „kontrolliasutuse määramine”). Kõnealune määramine jõustub selle teatavakstegemise päeval. Seda sätet kohaldatakse *mutatis mutandis* kontrolliasutuse määramise muutmise või tühistamise suhtes vastavalt käesoleva määruse artikli 15 lõikele 6.

1a. Haldusnõukogu võib nõuda, et kontrolliasutuse määramisel või kehtiva määramise kohaldamisala laiendamisel kohaldatakse ameti asjakohaseid nõudeid, suuniseid ja korda.

Kui kontrolliasutus kasutab algmääruse artikli 56 lõikes 3 osutatud teiste tehniliselt pädevate asutuste teenuseid, peab kontrolliasutus tagama nende vastavuse ameti asjakohastele nõuetele, suunistele ja korrale.

Amet viib läbi auditi, et kontrollida, kas kontrolliasutus vastab ameti asjakohastele nõuetele, suunistele ja korrale. Pärast auditit koostab amet auditiaruande.

Haldusnõukogu võtab kontrolliasutuse määramise otsuse tegemisel aluseks ameti koostatud auditiaruande.

1b. Kui kontrolliasutuse kehtiva määramise kohaldamisala laiendamine on ameti algatatud, võib haldusnõukogu auditiaruande puudumisel võtta otsustamisel aluseks ameti koostatud aruande, milles hinnatakse vastavust ameti asjakohastele nõuetele, suunistele ja korrale.

Kui kontrolliasutuse kehtiva määramise kohaldamisala laiendamine on kontrolliasutuse algatatud, peab haldusnõukogu otsus põhinema ameti koostatud auditiaruandel.

▼ M1

1c. Auditiaruande põhjal võib haldusnõukogu otsustada kontrolliasutuse tühistada või vähendada selle kohaldamisala.

Kontrolliasutuse sellise taotluse alusel, millega amet nõustub, võib kontrolliasutuse kehtiva määramise kohaldamisala vähendada. Amet rakendab vähendamist kooskõlas artikli 15 lõikes 1 osutatud kokkuleppega.

▼ B

2. Registreerimiskatses osalev kontrolliasutuse töötaja ei tohi loata kasutada ega kõrvalistele isikutele avaldada fakte, dokumente ega teavet, mis on talle teatavaks saanud registreerimiskatse käigus või sellega seoses. Töötaja on selle kohustusega seotud ka pärast asjaomase registreerimiskatse lõppemist, pärast töösuhte lõppemist ning pärast asjaomase kontrolliasutuse määramise tühistamist.

3. Lõiget 2 kohaldatakse *mutatis mutandis* sordimaterjali suhtes, mille taotleja annab kontrolliasutusele.

▼ M1

Amet võib töötada välja juhtpõhimõtted, milles käsitletakse ühenduse sordikaitse taotluste raames eristatavuse, ühtlikkuse ja püsivuse kontrollimiseks esitatud taimse materjali kasutamist kontrolliasutuste poolt. Sellised juhtpõhimõtted võivad sisaldada tingimusi, mille alusel võib kontrolliasutuste vahel taimset materjali üle anda.

▼ B

4. Amet jälgib lõigete 2 ja 3 järgimist ning teeb otsuseid vastavalt algmääruse artikli 81 lõikele 2 kontrolliasutuste töötajate väljaarvamise või taandamise taotluste kohta.

▼ M1*Artikkel 14***Algmääruse artikli 55 lõikes 2 osutatud asutuse määramine või allasutuse asutamine**

1. Kui amet kavatseb vastavalt algmääruse artikli 55 lõikele 2 teha mingile asutusele ülesandeks sortide registreerimiskatsed (edaspidi „asutuse määramine”), esitab ta nõusoleku saamiseks haldusnõukogule põhjenduse kõnealuse asutuse tehnilise sobivuse kohta. Artikli 13 lõikeid 1a, 1b ja 1c kohaldatakse *mutatis mutandis*.

▼ B

2. Kui amet kavatseb sortide registreerimiskatseteks asutada algmääruse artikli 55 lõike 2 kohaselt enda allasutuse, esitab ta nõusoleku saamiseks haldusnõukogule põhjenduse sellise allasutuse tehnilise ja majandusliku otstarbekuse ja allasutuse asukoha kohta.

▼ M1

3. Kui haldusnõukogu on nõus lõigetes 1 ja 2 osutatud põhjendustega, teatab ameti juhataja asjaomasele asutusele tema määramisest või avaldab teate allasutuse asutamise kohta *Euroopa Liidu Teatajas*. Sellise

▼ M1

määramise või asutamise võib tühistada üksnes haldusnõukogu nõusolekul. Artikli 13 lõikeid 2 ja 3 kohaldatakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud asutuse töötajate suhtes *mutatis mutandis*.

▼ B*Artikkel 15***Määramise kord****▼ M1**

1. Kontrolliasutuse või asutuse määramine jõustub ameti ja kontrolliasutuse või ameti ja asutuse vahelise kirjaliku kokkuleppega, milles sätestatakse teatavate perekondade ja liikide sortide registreerimiskatsete läbiviimine kontrolliasutuse või asutuse poolt ning algmääruse artiklis 58 osutatud lõivu maksmine. Käesoleva määruse artikli 14 lõikes 2 osutatud allasutus asutatakse vastavalt töömeetodeid käsitlevatele ameti sise-eeskirjadele.

2. Lõikes 1 osutatud kirjaliku kokkuleppe alusel loetakse selle allkirjastamise järel ja kooskõlas sellega kontrolliasutuse töötajate tehtud või tehtavad toimingud kolmandate isikute suhtes ameti toiminguteks.

▼ B

3. Kui kontrolliasutus kavatses algmääruse artikli 56 lõike 3 kohaselt kasutada teiste tehniliselt kvalifitseeritud asutuste teenuseid, märgitakse need asutused ära ametiga sõlmitud kirjalikus kokkuleppes. Algmääruse artikli 81 lõiget 2 ja käesoleva määruse artikli 13 lõikeid 2 ja 3 kohaldatakse *mutatis mutandis* asjaomaste töötajate suhtes, kes kirjutavad alla kirjalikule kohustusele järgida konfidentsiaalsuse nõuet.

4. Amet hüvitab täielikult kontrolliasutusele registreerimiskatse läbiviimisel tekkinud kulud. Haldusnõukogu määrab kindlaks ühtsed meetodid kulude arvutamiseks ja kulude ühtsed koostisosad, mida kohaldatakse kõigi määratud kontrolliasutuste suhtes.

▼ M1

5. Kontrolliasutus peab nõudmisel perioodiliselt ametile edastama tehtud registreerimiskatsete ning vajalike võrdluskogude haldamise kuluarvestuse. Lõikes 3 sätestatud asjaoludel esitab kontrolliasutus ametile eraldi muude asutuste auditaruanded.

Lõikes 3 sätestatud asjaoludel peab kontrolliasutus arvesse võtma sellise asutuse tehtud kulusid. Amet kehtestab kuluarvestuse vormi. Kui pärast ameti kahte taotlust ei suuda kontrolliasutus ameti kehtestatud tähtajaks esitada ametile kuluarvestust, võib lõikes 4 osutatud tasu vähendada 20 %.

6. Kontrolliasutuse määramise tühistamine ega muutmine ei saa jõustuda enne seda tähtpäeva, kui jõustub lõikes 1 osutatud kirjaliku kokkuleppe kehtetuks tunnistamine.

▼B

II JAOTIS
ERIMENETLUSED AMETIS

I PEATÜKK

Ühenduse sordikaitse taotlus

1. jagu

Taotleja toimingud

Artikkel 16

Taotluse esitamine

1. Ühenduse sordikaitse taotlus esitatakse ametile, määratud riigiasutustele või algmääruse artikli 30 lõike 4 kohaselt asutatud allasutustele.

Kui taotlus esitatakse ametile, võib selle esitada nii paberil kui ka elektroonilisel kujul. Kui taotlus esitatakse riigiasutustele või allasutustele, peab see olema paberil ja kahes eksemplaris.

2. Algmääruse artikli 49 lõike 1 punkti b kohaselt ametile saadetak teave peab sisaldama järgmist:

- üksikasju taotleja ning vajaduse korral tema esindaja isiku identifitseerimiseks,
- riigi- või allasutuse nimetust, kellele ühenduse sordikaitse taotlus on esitatud, ning
- asjakohase sordi ajutist nime.

3. Amet annab taotlejatele tasuta järgmised dokumendivormid:

- a) taotluse blankett ja tehniline küsimustik ühenduse sordikaitse taotluse esitamiseks;
- b) blankett lõikes 2 osutatud teabe edastamiseks, kus on märgitud nimetatud teabe edastamatajätmise tagajärjed.

4. Taotleja täidab ja allkirjastab lõikes 3 sätestatud dokumendivormid. Kui taotlus esitatakse elektrooniliselt, peab selle allkiri vastama artikli 57 lõike 3 teisele lõigule.

Artikkel 17

Taotluse vastuvõtmine

▼M1

1. Kui algmääruse artikli 30 lõikes 4 osutatud konkreetsete haldustoimingute õigusega riigiasutus või allasutus saab taotluse, peab ta ametile elektrooniliselt saatma vastuvõtmise tõendi ning edastama taotluse vastavalt algmääruse artikli 49 lõikele 2. Vastuvõtmise tõend peab

▼ M1

sisaldama riigiasutuse või allasutuse toimiku numbrit, edastatud dokumentide laadi ning arvu ja kuupäeva, mil riigiasutus või allasutus taotluse vastu võttis. Riigiasutus või allasutus edastab ametile saadetud vastuvõtmise tõendi koopia taotlejale elektrooniliselt või muude vahendite abil.

2. Kui amet saab taotluse otse taotlejalt või riigiasutuse või allasutuse kaudu, peab ta, ilma et see piiraks teiste sätete kohaldamist, märkima taotluse koostedokumentidele toimiku numbrit ja vastuvõtmise kuupäeva ning väljastama taotlejale vastuvõtmise tõendi. Tõendile märgitakse ameti toimiku number, vastuvõetud dokumentide laad ja arv, ametis vastuvõtmise kuupäev ning taotlemise kuupäev algmääruse artikli 51 tähenduses. Tõendi koopia edastatakse riigiasutusele või allasutusele, mille kaudu amet taotluse sai.

▼ B

3. Kui amet võtab taotluse vastu allasutuse või riigiasutuse kaudu rohkem kui kuu aega pärast selle esitamist taotleja poolt, ei tohi „taotlemise kuupäev“ algmääruse artikli 51 tähenduses olla varasem kui kuupäev, mil amet taotluse vastu võttis, välja arvatud juhul, kui ametile tõendatakse piisavate dokumentidega, et taotleja teatas ametile taotluse esitamisest vastavalt algmääruse artikli 49 lõike 1 punktile b ning käesoleva määruse artikli 16 lõikele 2.

*Artikkel 18***Algmääruse artikli 50 lõikes 1 sätestatud tingimused**

1. Kui amet leiab, et taotlus ei vasta algmääruse artikli 50 lõikes 1 sätestatud tingimustele, teavitab ta taotlejat leitud puudustest, märkides, et taotluse vastuvõtmise kuupäevana algmääruse artikli 51 tähenduses käsitatakse kuupäeva, mil amet saab piisavalt teavet kõnealuste puuduste kõrvaldamiseks.

2. Taotlus on kooskõlas algmääruse artikli 50 lõike 1 punktis i sätestatud tingimusega üksnes juhul, kui on märgitud esimese turustamise kuupäev ja riik kõnealuse määruse artikli 10 lõike 1 tähenduses või kui deklareeritakse, et turustamist ei ole toimunud.

▼ M1

3. Taotlus on kooskõlas algmääruse artikli 50 lõike 1 punktis j sätestatud tingimusega üksnes juhul, kui taotlejale teadaolevatel andmetel on sordi varasemates taotlustes esitatud kuupäev ja riik märgitud seoses

a) taotlusega sordi omandiõigusele mõnes ELi liikmesriigis või Rahvusvahelise Uute Taimesortide Kaitse Liidu (International Union for the Protection of New Varieties of Plants, UPOV) liikmesriigis ning

b) ametliku tunnustamise taotlusega sertifitseerimise ja turustamise eesmärgil, kui ametlik tunnustamine sisaldab sordi ametlikku kirjeldust.

▼B*Artikkel 19***Algmääruse artikli 50 lõikes 2 osutatud tingimused**

1. Kui amet leiab, et taotlus ei vasta käesoleva artikli lõigete 2, 3 ja 4 või käesoleva määruse artikli 16 sätetele, kohaldab ta käesoleva määruse artikli 17 lõiget 2, kuid nõuab taotlejalt leitud puuduste kõrvaldamist määratud tähtaja jooksul. Kui puudusi õigel ajal ei kõrvaldata, lükkab amet taotluse viivitamata tagasi algmääruse artikli 61 lõike 1 punkti a kohaselt.

▼M1

2. Kui see on asjakohane, peab taotleja taotluses või artikli 16 lõike 3 punktis a osutatud tehnilises küsimustikus esitama järgmise teabe:

- a) taotleja nimi ja kontaktandmed, tema määramine artiklis 2 osutatud menetluseosaliseks ja, vajaduse korral, esindaja nimi ja aadress;
- b) kui taotleja ei ole aretaja, siis aretaja nimi ja aadress ning tema õigus taotleda ühenduse sordikaitset;
- c) sordi perekonna, liigi või alamliigi teaduslik nimetus ning üldnimetus;
- d) sordinimi või selle puudumisel ajutiselt määratud nimetus;
- e) koht, kus sort on aretatud või avastatud ja arendatud, ning sordi säilitamine ja paljundamine, sealhulgas teave mis tahes muu sellise sordi või sortide omadustest ning kultiveerimisest, mille materjali peab kõnealuse sordi tootmiseks korduvalt kasutama. Sordi tootmiseks korduvalt kasutatava materjali kohta võib taotleja vajaduse korral esitada sellise materjaliga seotud teavet ameti ette nähtud vormil vastavalt artiklile 86;
- f) sordi omadused, sealhulgas teatavate omaduste avaldumise etapis, tuginedes artikli 16 lõike 3 punktis a osutatud tehnilisele küsimustikule;
- g) kui asjakohane, sarnased sordid ja kõnealust sorti neist eristavad omadused, mis on taotleja arvates registreerimiskatsete jaoks asjakohased;
- h) täiendavad andmed, mis võivad aidata sorti eristada, sealhulgas sordi värvifotod ning muu teave taimse materjali kohta, mida tuleb registreerimiskatsete käigus kontrollida;

▼ M1

- i) kui asjakohane, omadused, mida on geneetiliselt muundatud, kui kõnealune sort on geneetiliselt muundatud organism Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/18/EÜ ⁽¹⁾ artikli 2 lõike 2 tähenduses;
- j) sordi koostisosade või koristatud materjali iga müügi või esimese turustamise kuupäev sordi kasutamiseks Euroopa Liidu territooriumil või ühes või mitmes kolmandas riigis või sordi uudsuse hindamiseks vastavalt algmääruse artiklile 10, või deklaratsioon, et sellist müüki või esmast turustamist ei ole veel toimunud;
- k) selle asutuse nimi, kellele taotlus esitatakse, ning käesoleva määruse artikli 18 lõikes 3 osutatud taotluste arv;
- l) sordile antud kehtiv riiklik või piirkondlik sordikaitse;
- m) kas taotlus on esitatud asjaomase sordi kandmiseks loetelusse või registreerimiseks või on tehtud otsus vastavalt nõukogu direktiivi 68/193/EMÜ ⁽²⁾ artiklile 5, nõukogu direktiivi 2002/53/EÜ ⁽³⁾ artiklile 10, nõukogu direktiivi 2002/55/EÜ ⁽⁴⁾ artiklile 10 ja komisjoni rakendusdirektiivi 2014/97/EL ⁽⁵⁾ artiklile 5;

▼ B

3. Amet võib enda ettenähtud tähtpäevaks nõuda registreerimiskatse läbiviimiseks vajalikku teavet ja dokumentatsiooni ning vajaduse korral jooniseid ja fotosid.

4. Kui kõnealune sort on geneetiliselt muundatud organism direktiivi 2001/18/EÜ artikli 2 lõike 2 tähenduses, võib amet taotlejalt nõuda vastutavate asutuste kirjaliku tõendi koopia esitamist selle kohta, et sordi registreerimiskatse algmääruse artiklite 55 ja 56 kohaselt ei kujuta ohtu keskkonnale vastavalt nimetatud direktiivi normidele.

*Artikkel 20***Prioriteedinõue**

Kui taotleja esitab taotluse kohta algmääruse artikli 52 lõike 2 tähenduses prioriteedinõude ning see taotlus ei ole varaseim käesoleva määruse artikli 18 lõike 3 esimese taande kohaselt märgitud taotlustest,

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. märtsi 2001. aasta direktiiv 2001/18/EÜ geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise kohta ja nõukogu direktiivi 90/220/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (EÜT L 106, 17.4.2001, lk 1).

⁽²⁾ Nõukogu 9. aprilli 1968. aasta direktiiv 68/193/EMÜ viinamarjade vegetatiivse paljundusmaterjali turustamise kohta (EÜT L 93, 17.4.1968, lk 15).

⁽³⁾ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/53/EÜ ühise põllumajandustaimesortide kataloogi kohta (EÜT L 193, 20.7.2002, lk 1).

⁽⁴⁾ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/55/EÜ köögiviljaseemne turustamise kohta (EÜT L 193, 20.7.2002, lk 33).

⁽⁵⁾ Komisjoni 15. oktoobri 2014. aasta rakendusdirektiiv 2014/97/EL, millega rakendatakse nõukogu direktiivi 2008/90/EÜ tarnijate ja sortide registreerimise ning ühise sortide nimekirja osas (ELT L 298, 16.10.2014, lk 16).

▼B

teatab amet, et prioriteedinõuet saab esitada üksnes varaseima esitatud taotluse kohta. Kui amet on välja andnud tõendi taotluse esitamise kuupäevaga, mis ei ole märgitud kuupäevadest varaseim, loetakse teatatud prioriteedikoopäev kehtetuks.

*Artikkel 21***Õigus ühenduse sordikaitsele menetluse ajal**

1. Kui ühenduse sordikaitse taotluste registrisse on kantud menetluse algatamine taotleja vastu algmääruse artikli 98 lõikes 4 osutatud nõude alusel, võib amet taotluse menetluse peatada. Amet võib kindlaks määrata kuupäeva, mil kavatakse peatatud menetlust jätkata.

2. Amet jätkab menetlust, kui ühenduse sordikaitse taotluste registrisse on kantud lõikes 1 osutatud menetluses tehtud otsus või kui menetlus on lõpetatud muul viisil. Amet võib menetlust jätkata varem, kuid mitte enne lõike 1 kohaselt kindlaksmääratud kuupäeva.

3. Kui ühenduse sordikaitse õigus läheb ameti jaoks siduvalt üle teisele isikule, võib kõnealune isik jätkata esimese taotleja taotlust kui enda oma tingimusel, et ta teatab sellest ametile ühe kuu jooksul alates ühenduse sordikaitse taotluste registri lõplikust otsusest. Vastavalt algmääruse artiklile 83 tasumisele kuuluvad ja esimese taotleja poolt juba makstud lõivud loetakse järgmise taotleja makstuks.

2. jagu

Registreerimiskatse läbiviimine*Artikkel 22***Kontrollisuuniste määramine**

1. Ameti juhataja ettepanekul võtab haldusnõukogu vastu otsuse kontrollisuuniste kohta. Otsuse kuupäev ning otsusega hõlmatud liigid avaldatakse artiklis 87 osutatud ametlikus väljaandes.

2. Haldusnõukogu otsuse puudumisel kontrollisuuniste kohta võib ameti juhataja võtta vastu asjakohase ajutise otsuse. Ajutine otsus kaotab kehtivuse päeval, mil haldusnõukogu teeb oma otsuse. Kui ameti juhataja ajutine otsus erineb haldusnõukogu otsusest, ei mõjuta see enne haldusnõukogu otsust alustatud registreerimiskatset. Haldusnõukogu võib asjaoludest tingituna otsustada teisiti.

▼M1

3. Kui kontrollisuuniste kohta puudub haldusnõukogu otsus või ameti juhataja lõikes 2 osutatud ajutine otsus, kohaldatakse perekondade ja liikide kohaseid Rahvusvahelise Uute Taimesortide Kaitse Liidu suuniseid. Ameti juhataja nõusoleku korral võib selliste suuniste puudumisel kasutada riiklikke suuniseid, mille on välja töötanud taimesortide registreerimiskatsete läbiviimise eest vastutav pädev asutus. Pädev asutus esitab kõnealused suunised ametile, kes avaldab need oma veebisaidil.

▼B*Artikkel 23***Ameti juhataja volitused**

1. Haldusnõukogu otsus kontrollisuuniste kohta peab sisaldama märget ameti juhataja volituste kohta lisada sordi täiendavaid omadusi ja nende väljundeid.

▼M1

▼B*Artikkel 24***Kontrolliasutuse teavitamine ameti poolt****▼M1**

Vastavalt algmääruse artikli 55 lõikele 3 edastab amet kontrolliasutusele kõnealuse sordi kohta elektrooniliselt järgmised dokumendid:

▼B

- a) taotlus, tehniline küsimustik ja kõik taotleja esitatud täiendavad dokumendid, mis sisaldavad registreerimiskatse läbiviimiseks vajalikku teavet;
- b) käesoleva määruse artikli 86 kohaselt taotleja poolt täidetud vormid;
- c) dokumendid vastuväite kohta, mis põhineb väitel, et algmääruse artiklites 7, 8 ja 9 sätestatud tingimused ei ole täidetud.

*Artikkel 25***Ameti ja kontrolliasutuse koostöö**

Registreerimiskatse eest vastutava kontrolliasutuse töötajad ning artikli 8 lõike 1 kohaselt määratud aruandja teevad registreerimiskatse kõigis etappides koostööd. Koostöö hõlmab vähemalt järgmist:

- a) registreerimiskatse läbiviimise järelevalve; sealhulgas kontrollib aruandja katsealuste maotükkide asukohta ning testimisel kasutatavaid meetodeid;

▼B

- b) teave kontrolliasutuselt sordi eelneva turustamise üksikasjade kohta, ilma et see piiraks ameti teisi uuringuid ning
- c) kontrolliasutuse poolt ametile esitatavad vahearuanded iga kasvuperioodi kohta.

*Artikkel 26***Registreerimiskatsete aruannete vorm**

1. Algmääruse artiklis 57 osutatud registreerimiskatse aruandele kirjutab alla kontrolliasutuse vastutav töötaja ning selles märgitakse selgesõnaliselt, et tulemuste kasutamise õigus on ainult ametil vastavalt algmääruse artikli 57 lõikele 4.

2. Lõike 1 sätteid kohaldatakse ametile esitatavate vahearuannete suhtes *mutatis mutandis*. Kontrolliasutus väljastab vahearuande koopia otse taotlejale.

*Artikkel 27***Teised registreerimiskatsete aruanded**

1. Registreerimiskatse aruannet, mis on saadud või saadakse asjaomase liigi eest vastutava asutuse poolt ametlikul eesmärgil läbi viidud või läbi viidava registreerimiskatse käigus liikmesriigis vastavalt algmääruse artikli 55 lõikele 1, võib amet pidada otsuse tegemise piisavaks aluseks järgmistel tingimustel:

- a) registreerimiskatseteks esitatud materjali kogus ja kvaliteet on kooskõlas mis tahes standarditega, mis on sätestatud vastavalt algmääruse artikli 55 lõikele 4;

▼M1

- b) registreerimiskatse on läbi viidud viisil, mis on kooskõlas haldusnõukogu poolt vastavalt algmääruse artikli 55 lõikes 1 määratud ja käesoleva määruse artikli 13 lõikes 1a osutatud tingimustele, ning teostatud vastavalt avaldatud kontrollisuunistele ja kõigile antud üldjuhiste, mis on kooskõlas algmääruse artikli 56 lõikega 2 ning käesoleva määruse artiklitega 22 ja 23;

▼B

- c) ametil on olnud võimalus teostada kõnealuse registreerimiskatse järelevalvet ning

- d) kui lõpparuanne ei ole kohe kättesaadav, esitatakse ametile enne registreerimiskatsete aruannet vahearuanded iga kasvuperioodi kohta.

2. Kui amet leiab, et lõikes 1 osutatud registreerimiskatse aruanne ei ole otsuse tegemiseks piisav alus, võib ta pärast konsulteerimist taotlejaga ning asjaomase kontrolliasutusega järgida algmääruse artiklis 55 sätestatud korda.

▼B

3. Amet ja liikmesriikide pädevad riiklikud sordiametid osutavad üksteisele haldusabi, võimaldades nõudmise korral ligipääsu sordi registreerimiskatsete aruannetele, et hinnata kõnealuse sordi eristatavust, ühtlust ning püsivust. Sellise aruande esitamise eest makstakse ametile või pädevale riiklikule sordiametile teatav summa, mille suuruse asjaomased asutused on kokku leppinud.

▼M1

4. Aruannet sellise registreerimiskatse tulemuste kohta, mis on ametlikel põhjustel läbi viidud või mida viiakse läbi kolmandas riigis või sellise piirkondliku organisatsiooni territooriumil, mis on Rahvusvahelise Uute Taimesortide Kaitse Liidu liige või osaline intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingus (*Agreement on Trade Related Aspects of Intellectual Protection*, „TRIPS-leping”), võib amet pidada piisavaks aluseks otsuse tegemisel, kui registreerimiskatse vastab ameti ja sellise kolmanda riigi või piirkondliku organisatsiooni pädeva asutuse vahel sõlmitud kirjalikus kokkuleppes ettenähtud tingimustele. Need tingimused hõlmavad vähemalt järgmist:

- a) lõike 1 punktis a osutatud materjaliga seotud tingimused;
- b) tingimus, et registreerimiskatse on läbi viidud kooskõlas kontrollisuuniste või üldjuhustega, mis on välja antud vastavalt algmääruse artikli 56 lõikele 2 ja käesoleva määruse artiklile 22;
- c) tingimus, et ametil on olnud võimalus hinnata asjaomaste liikide registreerimiskatse läbiviimise rajatiste sobivust kõnealuses kolmandas riigis või kõnealuse piirkondliku organisatsiooni territooriumil;
- d) aruannete kättesaadavuse tingimused, mis on sätestatud lõike 1 punktis d;
- e) tingimus, et kolmandal riigil on piisav kogemus asjaomaste perekondade või liikide kontrollimiseks, ning
- f) tingimus, et kirjalik kokkulepe sõlmitakse haldusnõukogu nõusolekul.

5. Amet võib nõuda kolmanda riigi või Rahvusvahelise Uute Taimesortide Kaitse Liidu liikmeks või TRIPS-lepingu osaliseks oleva piirkondliku organisatsiooni pädevalt asutuselt registreerimiskatsete läbiviimist, kui ameti ja kõnealuse pädeva asutuse vahel on sõlmitud kirjalik kokkulepe registreerimiskatsete läbiviimiseks, tingimusel et on täidetud üks järgmistest tingimustest:

- a) konkreetsete liikide puhul puudub võimalus teha registreerimiskatseid kontrolliasutuses Euroopa Liidus ning registreerimiskatse tulemuste aruanne, millele on osutatud lõikes 4, ei ole kättesaadav või ei eeldata, et see võiks olla kättesaadav;
- b) eeldatakse, et registreerimiskatse tulemuste lõikes 4 osutatud aruanne tehakse kättesaadavaks, kuid lõikes 4 sätestatud tingimused registreerimiskatse läbiviimiseks ei ole täidetud.

6. Lõikes 5 osutatud kokkulepe sõlmitakse haldusnõukogu nõusolekul järgmistel tingimustel:

▼M1

- a) lõike 1 punktis a osutatud materjaliga seotud tingimused;
- b) tingimus, et registreerimiskatse tehakse kooskõlas algmääruse artikli 56 lõike 2 ja käesoleva määruse artikli 22 kohaselt avaldatud kontrollisuuniste või antud üldjuhustega;
- c) tingimus, et ametil on olnud võimalus hinnata asjaomaste sortide registreerimiskatse läbiviimise rajatiste sobivust kõnealuses kolmandas riigis või kõnealuse piirkondliku organisatsiooni territooriumil ja teostada asjaomase registreerimiskatse järelevalvet;
- d) aruannete kättesaadavuse tingimused, mis on sätestatud lõike 1 punktis d;
- e) tingimus, et kolmandal riigil on piisav kogemus asjaomaste perekondade või liikide kontrollimiseks.

▼B

3 . j a g u

S o r d i n i m i*Artikkel 28***Sordinime ettepanek**

Sordinime ettepanek allkirjastatakse ning esitatakse ametile.

► **M1** ————— ◀

Sordinime ettepaneku esitamise vormi saab ametilt tasuta.

Kui sordinime ettepanek esitatakse elektrooniliselt, peab selle allkiri vastama käesoleva määruse artikli 57 lõike 3 teisele lõigule.

*Artikkel 29***Ettepaneku läbivaatamine**

1. Kui ettepanekut ei ole lisatud ühenduse sordikaitse taotlusele või kui amet ei saa pakutud sordinime kinnitada, teavitab amet sellest viivitamata taotlejat, nõuab ettepaneku või uue ettepaneku esitamist ning märgib ära ettepaneku tegemata jätmisest tulenevad tagajärjed.

2. Kui amet leiab registreerimiskatse tulemuste vastuvõtmisel vastavalt algmääruse artikli 57 lõikele 1, et taotleja ei ole esitanud sordinime ettepanekut, lükatakse ühenduse sordikaitse taotlus viivitamata tagasi vastavalt algmääruse artikli 61 lõike 1 punktile c.

*Artikkel 30***Sordinime suunised**

Haldusnõukogu võtab vastu suunised, millega kehtestatakse ühtsed ja lõplikud kriteeriumid algmääruse artikli 63 lõigetes 3 ja 4 osutatud üldise sordinime määramisel esinevate takistuste kindlaksmääramiseks.

▼B*II PEATÜKK**Vastuväited**Artikkel 31***Vastuväidete esitamine**

1. Algmääruse artikli 59 kohaselt esitatud vastuväited peavad sisaldama järgmist:
 - a) taotleja nimi ja selle taotluse number, mille kohta vastuväide esitatakse;
 - b) vastuväite esitaja nimi käesoleva määruse artiklis 2 sätestatud menetluseosalisena;
 - c) kui vastuväite esitaja on määranud endale esindaja – esindaja nimi ja aadress;
 - d) vastuväite aluseks olevad ja algmääruse artikli 59 lõikes 3 osutatud väited ning vastuväite toetuseks esitatud üksikasjad, tõendid ja põhjendused.
2. Kui sama ühenduse sordikaitse taotluse kohta esitatakse mitu vastuväidet, võib amet need läbi vaadata ühe menetluse raames.

*Artikkel 32***Vastuväidete tagasilükkamine**

1. Kui amet leiab, et vastuväide ei ole kooskõlas algmääruse artikli 59 lõigetega 1 ja 3 ning käesoleva määruse artikli 31 lõike 1 punktiga d või et see ei ole piisavalt seotud taotlusega, mille kohta vastuväide esitati, lükkab amet vastuväite tagasi, välja arvatud juhul, kui puudused on ettenähtud aja jooksul kõrvaldatud.
2. Kui amet leiab, et vastuväide ei ole kooskõlas algmääruse või käesoleva määruse teiste sätetega, lükkab ta vastuväite tagasi, välja arvatud juhul, kui puudused kõrvaldatakse enne vastuväidete esitamise tähtaja lõppu.

*III PEATÜKK**Ühenduse sordikaitse säilitamine**Artikkel 33***Omaniku kohustused vastavalt algmääruse artikli 64 lõikele 3**

1. Omanik lubab kontrollida kõnealuse sordi materjali ning maa-ala, kus sordi identsust säilitatakse, et anda vajalikku teavet, hindamaks sordi püsimist muutmata kujul vastavalt algmääruse artikli 64 lõikele 3.

▼B

2. Omanik peab pidama kirjalikku registrit algmääruse artikli 64 lõikes 3 osutatud asjakohaste meetmete kontrollimise võimaldamiseks.

*Artikkel 34***Kaitsealuse sordi tehniline kontroll**

Ilma et see piiraks algmääruse artikli 87 lõike 4 kohaldamist, viiakse kaitsealuse sordi tehniline kontroll läbi vastavalt kontrollisuunistele, mis kehtisid kõnealuse sordi ühenduse sordikaitse alla võtmise ajal. Käesoleva määruse artikleid 22 ning 24–27 kohaldatakse ameti, kontrolliasutuse ja omaniku suhtes *mutatis mutandis*.

*Artikkel 35***Tehnilisel kontrollimisel kasutatav muu materjal**

Kui omanik on esitanud sordi materjali vastavalt algmääruse artikli 64 lõikele 3, võib kontrolliasutus ameti nõusolekul kontrollida esitatud materjali, kontrollides muud materjali, mis on võetud ettevõttest, kus omanik või tema nõusolekul mõni muu isik materjali kasvatab, või mis on võetud materjali hulgast, mida omanik või tema nõusolekul mõni muu isik turustab, või mille on oma volituste piires võtnud liikmesriigi ametiasutused.

*Artikkel 36***Sordinimede muutmine**

1. Kui sordinime tuleb vastavalt algmääruse artiklile 66 muuta, teavitab amet omanikku muutmise põhjustest, määrab kindlaks tähtaja, mille jooksul omanik peab esitama sobiva muudetud sordinime ettepaneku, ning teatab, et ettepaneku esitamata jätmise korral võidakse ühenduse sordikaitse tühistada vastavalt algmääruse artiklile 21.

2. Kui amet ei saa muudetud sordinime ettepanekut kinnitada, teavitab ta sellest viivitamata omanikku, määrab kindlaks uue tähtaja, mille jooksul omanik peab esitama sobiva ettepaneku, ning teatab, et ettepaneku esitamata jätmise korral võidakse ühenduse sordikaitse tühistada vastavalt algmääruse artiklile 21.

3. Käesoleva määruse artikleid 31 ja 32 kohaldatakse algmääruse artikli 66 lõike 3 kohaselt esitatud vastuväite suhtes *mutatis mutandis*.

4. Kui sordinime muutmise ettepanek esitatakse elektrooniliselt, peab selle allkiri vastama artikli 57 lõike 3 teisele lõigule.

▼B*IV PEATÜKK**Ameti antavad ühenduse litsentsid*

1. jagu

Algmääruse artiklis 29 osutatud sundlitsentsid*Artikkel 37***Sundlitsentsi taotlused**

1. Algmääruse artikli 29 lõigete 1, 2 ja 5 kohane sundlitsentsi taotlus sisaldab järgmisi andmeid:

- a) taotleja ja kõnealuse kaitse alla võetud sordi omaniku nimed menetluseosalistena;
- b) asjaomase sordi või asjaomaste sortide nimi ja taimeliik;
- c) ettepanek sundlitsentsiga hõlmatavate toimingute liigi kohta;
- d) seletus, milles näidatakse ära asjaomane üldine huvi, sealhulgas väidetava üldise huvi toetuseks esitatud faktide, tõendite ja põhjenduste üksikasjad;
- e) algmääruse artikli 29 lõikes 2 osutatud taotluse puhul ettepanek, millisesse kategooriasse kuuluvatele isikutele tuleks sundlitsents anda, sealhulgas vajaduse korral kõnealusesse kategooriasse kuuluvate isikutega seotud erinõuded;
- f) ettepanek õiglase tasu ning kõnealuse tasu arvutamise aluste kohta.

2. Algmääruse artikli 29 lõikes 5a osutatud sundlitsentsi taotlus peab sisaldama järgmisi andmeid:

- a) patendiõigusega taotleja ja kõnealuse kaitse alla võetud sordi omaniku nimed menetluseosalistena;
- b) asjaomase sordi või asjaomaste sortide nimi ja taimeliik;

▼M1

- c) elektrooniline koopia patendisertifikaadist või -sertifikaatidest, millel on esitatud biotehnoloogialeiutise patendi number ja patendinõudlus ning patendi välja andnud asutus või asutused;

▼B

- d) ettepanek sundlitsentsiga hõlmatavate toimingute liigi kohta;
- e) ettepanek õiglase tasu kohta ja tasu arvutamise alus;

▼B

f) märke, milles selgitatakse, mille poolest biotehnoloogialeiutis esindab märkimisväärset tehnilist arengut, millest seoses kaitstud taimesordiga johtub oluline majanduslik huvi, sealhulgas nõude toetuseks esitatud faktide, tõendite ja põhjenduste üksikasjad;

g) ettepanek litsentsi territoriaalse kohaldamisala kohta, mis ei või olla suurem punktis c osutatud patendi territoriaalsest kohaldamisalast.

3. Algmääruse artikli 29 lõike 5a teises lõigus osutatud ristlitsentsi taotlus peab sisaldama järgmisi andmeid:

a) patendiõigusega taotleja ja kõnealuse kaitse alla võetud sordi omaniku nimed menetluseosalistena;

b) asjaomase sordi või asjaomaste sortide nimi ja taimeliik;

▼M1

c) elektrooniline koopia patendisertifikaadist või -sertifikaatidest, millel on esitatud biotehnoloogialeiutise patendi number ja patendinõudlus ning patendi välja andnud asutus või asutused;

▼B

d) ametlik dokument, mis tõendab, et kaitse alla võetud sordi omanikule on antud patenteeritud biotehnoloogialeiutise sundlitsents;

e) ettepanek ristlitsentsiga hõlmatavate toimingute liigi kohta;

f) ettepanek õiglase tasu kohta ja tasu arvutamise alus;

g) ettepanek ristlitsentsi territoriaalse kohaldamisala kohta, mis ei või olla suurem punktis c osutatud patendi territoriaalsest kohaldamisalast.

4. Sundlitsentsi taotlusega peavad olema kaasas dokumendid, mis tõendavad, et taotleja on tagajärjetult püüdnud kaitse alla võetud sordi omanikult lepingulist litsentsi saada. Kui vastavalt algmääruse artikli 29 lõikele 2 taotleb sundlitsentsi komisjon või liikmesriik, võib amet vääramatult järele sellest tingimusest loobuda.

5. Lepingulise litsentsi taotluse tagasilükkamise all lõike 4 tähenduses mõeldakse olukorda, kui

a) omanik ei ole litsentsilepingu sõlmimise ettepaneku tegijale mõistliku aja jooksul lõplikku vastust andnud või

b) omanik on keeldunud andmast lepingulist litsentsi selle taotlejale või

c) omanik on soovijale pakkunud litsentsi ilmselt põhjendamatutel tingimustel, sealhulgas makstav litsentsitasu, või tervikuna põhjendamatutel tingimustel.

▼B*Artikkel 38***Sundlitsentsi taotluse läbivaatamine**

1. Asja suuline arutamine ja tõendite kogumine toimub põhimõtteliselt ühe istungi käigus.
2. Taotlusi edasiseks istungite pidamiseks ei võeta vastu, välja arvatud taotlused, mis põhinevad istungi toimumise ajal või pärast seda muutunud asjaoludel.
3. Enne otsuse tegemist teeb amet asjaomastele isikutele ettepaneku leida omavahel lepingulise litsentsi suhtes rahuldav lahendus. Vajaduse korral teeb amet rahuldava lahenduse kohta ettepaneku.

*Artikkel 39***Õigus ühenduse sordikaitsele menetluse ajal**

1. Kui ühenduse sordiregistrisse on kantud menetluse algatamine omaniku vastu algmääruse artikli 98 lõikes 1 osutatud nõude alusel, võib amet peatada sundlitsentsi andmise menetluse. Amet ei käivita menetlust uuesti enne, kui samasse registrisse on tehtud kanne menetlust käsitleva lõpliku otsuse või menetluse lõpetamise kohta.
2. Kui ühenduse sordikaitse üleminek on ameti seisukohast siduv, võtab uus omanik taotleja nõudmisel menetlusest osa menetluseosalisena, kui kõnealuse taotleja ettepanek litsentsi saamiseks uuelts omanikult on tagasi lükatud kahe kuu jooksul alates ametilt teate saamisest selle kohta, et uue omaniku nimi on kantud ühenduse sordiregistrisse. Taotleja nõudmisele lisatakse piisavad dokumentaalsed tõendid litsentsilepingu sõlmimise ettepaneku tagasilükkamise kohta ning vajaduse korral uue omaniku tegevuse kohta.
3. Algmääruse artikli 29 lõikes 2 osutatud taotluse puhul võtab uus omanik menetlusest osa menetluseosalisena. Kõnealuse artikli lõiget 1 ei kohaldata.

*Artikkel 40***Taotluse kohta tehtud otsuse sisu**

Kirjalikule otsusele kirjutab alla ameti juhataja. Otsus sisaldab järgmist:

- a) märge, et otsuse on teinud amet;
- b) otsuse tegemise kuupäev;
- c) menetluses osalenud komitee liikmete nimed;
- d) menetluseosaliste ja nende esindajate nimed;
- e) viide haldusnõukogu arvamusele;
- f) märge lahendamist vajavate küsimuste kohta;
- g) faktide kokkuvõte;
- h) asjaolud, millel otsus põhineb;

▼B

- i) ameti korraldus; vajaduse korral sisaldab korraldus sundlitsentsiga hõlmatud ettenähtud toiminguid, nendega seotud eritingimusi ning isikute kategooriat, sealhulgas kõnealusesse kategooriasse kuuluvaid isikuid puudutavaid konkreetseid erinõudeid, kui see on asjakohane.

*Artikkel 41***Sundlitsentsi andmine**

1. Algmääruse artikli 29 lõigete 1, 2 ja 5 kohase sundlitsentsi andmise otsus peab sisaldama märget otsusega kaasneva üldise huvi kohta.

2. Üldine huvi võib eelkõige olla seotud järgmiste põhjustega:

- a) inimeste, loomade või taimede elu või tervise kaitse;
- b) vajadus tarnida turule eripäraste omadustega materjali;
- c) vajadus soodustada parandatud sortide jätkuvat aretamist.

3. Algmääruse artikli 29 lõike 5a kohase sundlitsentsi andmise otsus peab sisaldama märget, mille poolest leiutis esindab märkimisväärset tehnilist arengut, millest johtub oluline majanduslik huvi. Leiutise esindatav märkimisväärne tehniline areng, millest seoses kaitstud taimesordiga johtub oluline majanduslik huvi, võib eelkõige olla seotud järgmiste põhjustega:

- a) viljelemismeetodite parandamine;
- b) keskkonnatingimuste parandamine;
- c) geneetilise mitmekesisuse kasutusmeetodite parandamine;
- d) kvaliteedi parandamine;
- e) saagi parandamine;
- f) resistentsuse parandamine;
- g) konkreetsete ilmastiku- või keskkonnatingimustega kohandamise parandamine.

4. Sundlitsents on lihtlitsents.

5. Sundlitsentsi ei tohi edasi anda, välja arvatud koos selle osaga ettevõttest, kes sundlitsentsi kasutab, või algmääruse artikli 29 lõikes 5 ettenähtud asjaoludel koos tuletatud sordi sordikaitsega.

*Artikkel 42***Tingimused, mis esitatakse isikule, kellele antakse sundlitsents**

1. Ilma et see piiraks algmääruse artikli 29 lõikes 3 osutatud teiste tingimuste kohaldamist, peavad isikul, kellele sundlitsents antakse, olema selle kasutamiseks asjakohased rahalised ja tehnilised võimalused.

▼B

2. Sundlitsentsi käsitlevate ja sellekohases otsuses sätestatud tingimuste täitmist loetakse algmääruse artikli 29 lõike 4 tähenduses „asjaoluks“.

3. Amet sätestab, et isik, kellele antakse sundlitsents, ei tohi algatada ühenduse menetlust sordikaitse rikkumise asjus, välja arvatud juhul, kui omanik on keeldunud või hoidunud seda tegemast kahe kuu jooksul alates sellekohase nõude esitamisest.

*Artikkel 43***Erinõuetele vastavate isikute kategooria vastavalt algmääruse artikli 29 lõikele 2**

1. Mis tahes isik, kes kavatses kasutada sundlitsentsi ning kuulub algmääruse artikli 29 lõikes 2 osutatud eritingimustele vastavate isikute kategooriasse, teatab oma kavatsusest ametile ning omanikule väljastusteatega tähtkirjaga. Teade sisaldab järgmist:

- a) kõnealuse isiku nimi ja aadress menetluseosalisena, nagu see on sätestatud käesoleva määruse artiklis 2;
- b) märke erinõuetele vastavate asjaolude kohta;
- c) märke kavandatavate toimingute kohta;
- d) garantiid selle kohta, et kõnealusel isikul on sundlitsentsi kasutamiseks asjakohaseid rahalisi vahendeid, ning teave tehniliste võimaluste kohta.

2. Amet kannab isiku tema nõudel ühenduse sordiregistrisse, kui see isik täidab lõikes 1 osutatud deklaratsiooniga seotud tingimused. Sellel isikul ei ole õigust kasutada sundlitsentsi enne registrisse kandmist. Registrisse kandmisest teatatakse kõnealusele isikule ja omanikule.

3. Artikli 42 lõiget 3 kohaldatakse vastavalt käesoleva artikli lõikele 2 ühenduse sordikaitseregistrisse kantud isiku suhtes *mutatis mutandis*. Rikkumist käsitleva menetluse otsus või menetluse muul viisil lõpetamine kehtib ka teiste registrisse kantud või kantavate isikute suhtes.

4. Lõikes 2 osutatud kanne võidakse registrist kustutada üksnes juhul, kui muudetakse sundlitsentsi andmise kohta tehtud otsuses sätestatud erinõudeid või kui lõike 2 alusel määratud rahalised ja tehnilised võimalused muutuvad, pärast ühe aasta möödumist sundlitsentsi andmisest ning selle kohta tehtud otsuses märgitud tähtaja jooksul. Kande kustutamisest teatatakse registrisse kantud isikule ja omanikule.

▼B

2. jagu

Algmääruse artikli 100 lõikes 2 osutatud litsentsid*Artikkel 44***Algmääruse artikli 100 lõikes 2 osutatud litsentsid**

1. Algmääruse artikli 100 lõikes 2 osutatud taotluse lihtlitsentsilepingu sõlmimiseks uue omanikuga esitab endine omanik kahe kuu jooksul ja litsentsi kasutaja nelja kuu jooksul alates teate saamisest ametilt selle kohta, et uue omaniku nimi on kantud ühenduse sordiregistrisse.

2. Vastavalt algmääruse artikli 100 lõikele 2 esitatavale lihtlitsentsilepingu sõlmimise taotlusele lisatakse dokumendid, mis tõendavad käesoleva artikli lõikes 1 osutatud taotluse tagasilükkamist. Käesoleva määruse artikli 37 lõike 1 punkte a, b ja c ja lõiget 5, artiklit 38, artikli 39 lõiget 3, artiklit 40, välja arvatud punkti f, artikli 41 lõikeid 3 ja 4 ning artiklit 42 kohaldatakse *mutatis mutandis*.

III JAOTIS

MENETLUS APELLATSIOONINÕUKOGUS*Artikkel 45***Kaebuse sisu**

Kaebus sisaldab järgmist:

▼M1

a) kaebuse esitaja nimi menetluseosalisena, nagu on sätestatud artiklis 2, ja kui kaebuse esitaja on määranud endale esindaja, siis esindaja nimi ja aadress;

▼B

b) otsuse number, mille peale kaebus esitatakse, ning märges selle kohta, millises osas soovitakse otsuse muutmist või tühistamist.

*Artikkel 46***Kaebuse vastuvõtmine**

Kui amet võtab vastu kaebuse, märgib ta sellele kaebusemenetluse toimiku numbri ja kaebuse vastuvõtmise kuupäeva ning teatab kaebuse esitajale tähtaja kaebuse põhjenduste esitamiseks; kaebuse esitaja peab ettenähtud tähtaegadest kinni pidama.

▼B*Artikkel 47***Kaebusemenetluse pooled**

1. Amet saadab viivitamata kaebuse koopia, millele on märgitud toimiku number ja kaebuse vastuvõtmise kuupäev, kõigile ameti menetluses osalenud menetluseosalistele.
2. Lõikes 1 osutatud menetluseosalised võivad sekkuda kaebusemenetluse pooltena kahe kuu jooksul alates kaebuse koopia saatmisest.

*Artikkel 48***Ameti kohustused**

1. Algmääruse artikli 70 lõikes 1 osutatud ametiasutus ning apellatsiooninõukogu esimees tagavad asutusesiseste ettevalmistusmeetmetega, et apellatsiooninõukogul on võimalik kaebus läbi vaadata kohe, kui see on lahendamiseks esitatud; eelkõige valib esimees enne kaebuse lahendamiseks esitamist kaks teist liiget vastavalt kõnealuse määruse artikli 46 lõikele 2 ning määrab aruandja.
2. Enne kaebuse esitamist lahendamiseks saadab algmääruse artikli 70 lõikes 1 osutatud ametiasutus ühe menetluseosalise käest saadud dokumentide koopiad kohe teistele menetluseosalistele.
3. Ameti juhataja tagab artiklis 89 osutatud teabe avaldamise enne kaebuse esitamist lahendamiseks.

*Artikkel 49***Kaebuse tagasilükkamine**

1. Kui kaebus ei ole kooskõlas algmääruse sätetega, eriti selle artiklitega 67, 68 ja 69, või käesoleva määruse sätetega, eriti selle artikliga 45, teavitab apellatsiooninõukogu sellest kaebuse esitajat ning nõuab võimaluse korral leitud puuduste kõrvaldamist ettenähtud tähtaja jooksul. Kui puudusi õigeaks ajaks ei kõrvaldata, lükkab apellatsiooninõukogu kaebuse tagasi.
2. Kui kaebus esitatakse ameti otsuse peale, mille vastu on algatatud ka menetlus vastavalt algmääruse artiklile 74, esitab apellatsiooninõukogu kaebuse esitaja nõusolekul kaebuse viivitamata Euroopa Kohtusse; kui kaebuse esitaja nõusolekut ei anna, lükkab apellatsiooninõukogu kaebuse tagasi. Kui kaebus esitatakse Euroopa Kohtusse, loetakse selle Euroopa Kohtus vastuvõtmise päevaks kuupäev, mil kaebus võeti vastu ametis vastavalt käesoleva määruse artiklile 46.

▼B*Artikkel 50***Asja suuline arutamine**

1. Pärast kaebuse esitamist lahendamiseks kutsub apellatsiooninõukogu esimees menetluseosalised viivitamata asja suulisele arutamisele algmääruse artikli 77 kohaselt ning juhib nende tähelepanu käesoleva määruse artikli 59 lõikele 2.
2. Asja suuline arutamine ja seletuste andmine toimub põhimõtteliselt ühe istungi jooksul.
3. Taotlusi edasiste istungite korraldamiseks ei võeta vastu, välja arvatud taotlused, mis põhinevad istungi ajal või pärast seda muutunud asjaoludel.

*Artikkel 51***Kaebuste läbivaatamine**

Kui ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse menetlust ametis käsitlevaid sätteid kaebusemenetluse suhtes *mutatis mutandis*; sel juhul käsitatakse menetluseosalisi kaebusemenetluse pooltena.

▼M1*Artikkel 51a***Mitu kaebust**

1. Kui ühe otsuse suhtes esitatakse mitu kaebust, võib neid käsitleda sama menetluse raames.
2. Kui otsuste suhtes esitatud kaebusi peab läbi vaatama sama koosseisuga nõukogu, võib kõnealune nõukogu käsitleda neid kaebusi ühismenetluses.

▼B*Artikkel 52***Otsus kaebuse kohta**

1. Kolme kuu jooksul pärast asja suulise arutamise lõppu saadetakse otsus kaebuse kohta kaebusemenetluse pooltele kirjalikult mis tahes artikli 64 lõikes 3 sätestatud viisil.
2. Otsusele kirjutavad alla apellatsiooninõukogu esimees ja artikli 48 lõike 1 kohaselt määratud aruandja. Otsus sisaldab järgmist:
 - a) märge, et otsuse on teinud apellatsiooninõukogu;
 - b) otsuse tegemise kuupäev;
 - c) kaebuse menetlemisel osalenud apellatsiooninõukogu esimehe ja teiste liikmete nimed;
 - d) kaebusemenetluse poolte ja nende esindajate nimed;
 - e) märge lahendamist vajavate küsimuste kohta;

▼B

- f) faktide kokkuvõte;
 - g) asjaolud, millel otsus põhineb;
 - h) apellatsiooninõukogu korraldus, sealhulgas vajaduse korral kulude jaotuse määramist või tasutud lõivude hüvitamist käsitlev korraldus.
3. Apellatsiooninõukogu kirjalikule otsusele lisatakse mäрге, et edasikaebamine on võimalik, ning edasikaebamise tähtaeg. Kaebusemenetluse pooled peavad kinni pidama määratud tähtaegadest.

IV JAOTIS

MENETLUSE ÜLDSÄTTED*I PEATÜKK****Otsused, teatised ja dokumendid****Artikkel 53***Otsused**

1. Ameti igal otsusel on ameti juhataja poolt algmääruse artikli 35 kohaselt volitatud ameti töötaja nimi ja allkiri.
2. Kui asja suuline arutamine toimub ametis, võidakse otsused esitada suuliselt. Seejärel antakse vastavalt artiklile 64 kirjalik otsus menetluseosalistele.
3. Ameti otsustele, mille peale võib algmääruse artikli 67 kohaselt kaevata või kõnealuse määruse artikli 74 kohaselt kaebuse esitada otse Euroopa Kohtule, lisatakse mäрге kõnealuse kaebuse või kaebuse otse Euroopa Kohtule esitamise võimalikkuse kohta ning nimetatud kaebuste esitamise tähtaeg. Menetluseosalised peavad kinni pidama määratud tähtaegadest.
4. Ameti otsustes parandatakse keelevead, ümberkirjutamise vead ning ilmsed vead.

▼M1

5. Amet tunnistab ühenduse sordiregistri kande kehtetuks või tühistab otsuse, kui sellega kaasneb ilmne menetlusnormi rikkumine hooletuse tõttu.

*Artikkel 53a***Tühistamise ja kehtetuks tunnistamise menetlused**

1. Tühistamise ja kehtetuks tunnistamise menetlused, nagu on osutatud algmääruse artiklites 20 ja 21, võib amet avada juhul, kui esineb tõsiseid kahtlusi omandiõiguse kehtivuse suhtes. Sellised menetlused võib amet algatada omal algatusel või taotluse korral.
2. Taotlusele, et amet avaks tühistamise või kehtetuks tunnistamise menetluse, nagu on osutatud vastavalt algmääruse artiklites 20 ja 21, tuleb lisada tõendusmaterjal ja faktid, mis toetavad tõsist kahtlust omandiõiguse kehtivuse suhtes, ning see peab sisaldama järgmist:

▼ M1

- a) seoses registreerimisega, mille suhtes taotletakse tühistamist või kehtetuks tunnistamist:
- i) ühenduse sordikaitse registreerimisnumber,
 - ii) ühenduse sordikaitse omaniku nimi ja aadress;
- b) seoses taotluse põhjendustega:
- i) tühistamise või kehtetuks tunnistamise menetluse algatamise taotluse põhjendused,
 - ii) märke kõnealuste põhjenduste toetuseks esitatud faktide, tõendite ja argumentide kohta;
- c) taotluse teinud isiku nimi ja aadress ning, kui ta on määranud endale esindaja, siis kõnealuse esindaja nimi ja aadress.

3. Ameti otsus lükata tagasi lõikes 2 osutatud taotlus edastatakse taotluse esitanud isikule ja ühenduse sordikaitse omanikule.

4. Amet ei arvesta kirjalikult esitatud materjale või dokumente või nende osi, mis ei ole esitatud ameti määratud tähtaja jooksul.

5. Ameti otsus tunnistada kehtetuks või tühistada ühenduse sordikaitse avaldatakse artiklis 87 osutatud ametlikus väljaandes.

▼ B*Artikkel 54***Ühenduse kaitsealuse sordi tunnistus**

1. Kui amet võtab sordi ühenduse kaitse alla, annab ta koos sellekohase otsusega välja kaitse alla võtmisega tekkinud õiguste olemasolu tõendava ühenduse kaitsealuse sordi tunnistuse.

▼ M1

Amet edastab tunnistuse digitaaldokumendina sordikaitse omanikule või tema esindajale.

▼ B

2. Amet annab ühenduse kaitsealuse sordi tunnistuse välja ükskõik millis(t)es Euroopa Liidu keel(t)es vastavalt omaniku soovile.

3. Taotluse korral võib amet volitatud isikule välja anda koopia, kui amet veendub, et tunnistuse originaal on kahjustatud või hävinud.

*Artikkel 55***Teatised**

Kui ei ole sätestatud teisiti, märgitakse igas ameti või kontrolliasutuse teatises pädeva töötaja nimi.

▼B*Artikkel 56***Seletuste andmise õigus**

1. Kui amet leiab, et otsust ei saa taotletud tingimustel vastu võtta, teavitab ta leitud puudustest menetluseosalist ning nõuab temalt puuduste kõrvaldamist ettenähtud tähtpäevaks. Kui puudusi, mis leiti ja millest menetluseosalist teavitati, õigeaks ajaks ei kõrvaldata, võtab amet oma otsuse vastu.
2. Kui amet võtab vastu menetluseosalise märkused, edastab ta need märkused teistele menetluseosalistele ning nõuab neilt vajaduse korral vastamist ettenähtud tähtpäevaks. Kui vastust ei anta õigeaks ajaks, ei võta amet hiljem laekunud dokumente arvesse.

*Artikkel 57***Menetluseosaliste esitatud dokumendid**

1. Menetluseosaliste esitatavad dokumendid saadetakse postiga, käsi-postiga või elektrooniliselt.

Elektroonilise edastamise üksikasjad määrab kindlaks ameti juhataja.

2. Menetluseosaliste esitatud dokumentide vastuvõtmise kuupäevaks loetakse kuupäeva, mil dokument tegelikult ametis vastu võetakse või, elektroonilise esitamise korral, mil dokument elektrooniliselt ametis vastu võetakse.
3. Kõigil menetluseosaliste esitatud dokumentidel, välja arvatud lisatud dokumentidel, peab olema menetluseosalise või tema esindaja allkiri.

▼M1

Kui dokument esitatakse ametile elektrooniliselt, käsitatakse saatja nime esitamist ja saatja elektroonilist autentimist, mis seisneb õige kasutajanime ja salasõna esitamises, allkirjaga samaväärsena.

▼B

4. Kui dokumendil puudub nõuetekohane allkiri või kui vastuvõetud dokument on mittetäielik või loetamatu või kui ametil on kahtlusi dokumendi õigsuses, teatab amet sellest saatjale ja palub tal ühe kuu jooksul kas esitada originaaldokumendi, mis on allkirjastatud vastavalt lõikele 3, või saata uuesti originaali koopia.

Kui nõue täidetakse määratud tähtaja jooksul, loetakse allkirjastatud dokumendi või uuesti saadetud dokumendi esitamise kuupäevaks esialgse dokumendi esitamise kuupäev. Kui nõuet ei täideta määratud tähtaja jooksul, ei loeta saadetist kättesaaduks.

▼M1

5. Menetluseosalise esitatud dokument tuleb edastada elektrooniliselt või paberil teistele menetluseosalistele ja asjaomasele kontrolliasutusele.

Paberil esitatud taotluste korral tuleb ühenduse sordikaitse või litsentsi kahe või enama taotluse korral esitada menetlusega seotud dokumentide piisav arv koopiaid. Puuduvate koopiate tegemise kulud kannab asjaomane menetluseosaline.

▼B*Artikkel 58***Dokumentaalsed tõendid****▼M1**

1. Muude kui ameti tehtud lõppotsuste või otsuste tõendusmaterjal või muud menetluseosalistele esitatavad dokumentaalsed tõendid võib esitada digitaaldokumendi või kinnitamata koopiana.

▼B

2. Kui ametil on kahtlusi lõikes 1 nimetatud tõendite ehtsuses, võib ta nõuda originaali või kinnitatud koopiat.

*II PEATÜKK**Asja suuline arutamine ja tõendite kogumine**Artikkel 59***Kutse asja suulisele arutamisele**

1. Menetluseosalised kutsutakse algmääruse artiklis 77 sätestatud asja suulisele arutamisele ja nende tähelepanu juhitakse käesoleva artikli lõikele 2. Kutse saadetakse menetluseosalistele vähemalt kuu aega enne asja arutamist, välja arvatud juhul, kui menetluseosalised on ametiga kokku leppinud lühema aja suhtes.

2. Kui nõuetekohaselt asja suulisele arutamisele ametis kutsutud menetluseosaline ei ilmu kohale, võib menetlus jätkuda ilma temata.

*Artikkel 60***Ameti kogutavad tõendid**

1. Kui amet peab vajalikuks ära kuulata menetluseosalisi, tunnistajaid või eksperte või läbi viia uurimine, võtab amet vastu sellekohase otsuse, märkides ära kavatsetavad tõendite kogumise viisid, asjakohased tõestamist vajavad faktid ning ära kuulamise või uurimise kuupäeva, kellaaja ja koha. Kui menetluseosaline taotleb tunnistajate või ekspertide ära kuulamist, märgitakse ameti otsuses ajavahemik, mille jooksul taotluse esitanud menetluseosaline annab ametile teada nende tunnistajate ja ekspertide nimed ja aadressid, kelle ära kuulamist ta soovib.

2. Kutse saadetakse menetluseosalistele, tunnistajatele ja ekspertidele vähemalt kuu aega varem, välja arvatud juhul, kui asjaosalised on ametiga kokku leppinud lühema aja suhtes. Kutse sisaldab järgmist:

- a) väljavõtte lõikes 1 osutatud otsusest, milles märgitakse taotletud uurimise kuupäev, kellaeg ja koht ning nähakse ette faktid, millega seoses taotletakse menetluseosaliste, tunnistajate ja ekspertide ära kuulamist;
- b) menetluseosaliste nimed ja tunnistajate või ekspertide õigused vastavalt artikli 62 lõigetele 2, 3 ja 4;

▼B

c) mäрге, et menetluseosaline, tunnistaja või ekspert võib esitada palve tema ärakuulamiseks alalise elukohariigi pädevas kohtus või muus organis, ning nõue, et asjaomane isik teavitaks ametit ettenähtud tähtajaks, kas ta on valmis ametisse ilmuma.

3. Enne kui menetluseosalist, tunnistajat või eksperti hakatakse ära kuulama, teatatakse talle, et amet võib nõuda, et asjaomase isiku vande all antud või muul viisil siduva tunnistuse vaataks läbi tema alalise elukohariigi pädev kohus või muu organ.

4. Menetluseosalisi teavitatakse tunnistaja või eksperdi ärakuulamisest pädevas kohtus või muus organis. Neil on õigus kohal viibida ning esitada küsimusi seletusi andvatele menetluseosalistele, tunnistajatele ja ekspertidele kas organi vahendusel või otse.

*Artikkel 61***Ekspertide nimetamine**

1. Amet otsustab, millises vormis tema nimetatud ekspert aruande esitab.

2. Eksperdi volitus sisaldab järgmist:

a) tema ülesande täpne kirjeldus;

b) aruande esitamiseks ette nähtud tähtaeg;

c) menetluseosaliste nimed;

d) andmed tema õiguste kohta vastavalt artikli 62 lõigetele 2, 3 ja 4.

3. Eksperdi aruande huvides võib amet nõuda, et kõnealuse sordi registreerimiskatse läbi viinud kontrolliasutus tagab vastavalt juhendile sordimaterjali kättesaadavuse. Vajaduse korral võib amet nõuda materjali ka menetluseosalistelt või kolmandatelt isikutelt.

4. Menetluseosalistele saadetakse iga kirjaliku aruande koopia ja vajaduse korral tõlge.

5. Menetluseosalised võivad esitada eksperdile vastuväiteid. Algmääruse artikli 48 lõiget 3 ning artikli 81 lõiget 2 kohaldatakse *mutatis mutandis*.

6. Artikli 13 lõikeid 2 ja 3 kohaldatakse ameti määratud eksperdi suhtes *mutatis mutandis*. Eksperdi ametisse nimetamisel teavitab amet teda konfidentsiaalsuse nõudest.

*Artikkel 62***Tõendite kogumise kulud**

1. Tõendite kogumisel võib seada tingimuseks, et tõendite kogumist taotlenud menetluseosaline tasub ametile deposiiti summa, mille suuruse määrab amet hinnanguliste kulude alusel.

▼M1

2. Ameti poolt kutsutud ja kohale tulnud tunnistajatel ja ekspertidel on õigus asjakohasele sõidu- ja elamiskulude hüvitamisele. Amet võib teha neile ettemakse.

▼B

3. Tunnistajatel, kellel on õigus saada hüvitust lõike 2 kohaselt, on samuti õigus asjakohase saamata jäänud tulu hüvitamisele ning ekspertidel on õigus saada oma töö eest tasu, välja arvatud juhul, kui nad on kontrolliasutuste töötajad. Kõnealused summad makstakse tunnistajatele pärast tõendite kogumist ning ekspertidele pärast tööülesannete täitmist.

4. Lõigete 2 ja 3 kohaselt makstavad ning I lisa sätestatud üksikajade ja astmestikuga kooskõlas olevad summad maksab välja amet.

▼M1

Menetluseosaline, kes nõudis tunnistajate või ekspertide suulist ärakuulamist, hüvitab ametile kõnealuse tõendusmaterjaliga seotud kulud artikli 52 kohase kulude jaotamise ja määramise otsuse alusel.

▼B*Artikkel 63***Asja suulise arutamise ja seletuste andmise protokoll**

1. Asja suulise arutamise ja seletuste andmise protokoll märgitakse asja suulisel arutamisel ja seletuste andmisel saadud oluline teave, menetluseosaliste tehtud asjakohased märkused, menetluseosaliste, tunnistajate ja ekspertide seletused ning kontrolli tulemus. ►**M1** See peab sisaldama ka kohal olnud ameti ametnike, menetluseosaliste, nende esindajate ning tunnistajate ja ekspertide nimesid. ◀

2. Tunnistaja, eksperdi või menetluseosalise seletuste protokoll loetakse asjaomasele isikule ette või esitatakse talle läbivaatamiseks. Protokoll tehakse märges, et see formaalsus on läbi viidud ning et seletusi andnud isik kinnitas protokoll. Kui isik protokoll ei kinnita, pannakse kirja tema vastuväited.

▼M1

3. Protokollile kirjutab alla töötaja, kes selle koostas, ning töötaja, kes juhtis asja suulist arutamist või seletuste võtmist.

▼B

4. Menetluseosalistele saadetakse protokoll koopia ning vajaduse korral tõlge.

*III PEATÜKK****Kättetoimetamine****Artikkel 64***Üldsätted kättetoimetamise kohta****▼M1**

1. Ameti menetluses võidakse ameti poolt menetluseosalisele kätte toimetatav dokument esitada digitaaldokumendi, kinnitamata koopia, väljatrüki või originaaldokumendina. Teiste menetluseosaliste esitatud dokumendid võib toimetada kätte kinnitamata koopiana.

▼B

2. Kui üks või mitu menetluseosalist on nimetanud endale esindaja, toimetatakse esindajale dokumendid kätte vastavalt lõikele 1.

▼M1

3. Kättetoimetamine toimub ühel järgmistest viisidest:
 - a) elektrooniliselt või muude tehniliste vahenditega artikli 64a kohaselt;
 - b) posti teel artikli 65 kohaselt;
 - c) käsipostiga artikli 66 kohaselt;
 - d) avaliku teatena artikli 67 kohaselt.
4. Dokumendid või nende koopiad, mille kättetoimetamine on sätestatud algmääruse artiklis 79, toimetatakse kätte ameti juhataja poolt määratud elektrooniliste vahenditega või tähtkirjaga posti teel kättesaamistõendi vastu.

*Artikkel 64a***Elektrooniline või muude tehniliste sidevahendite abil kättetoimetamine**

1. Elektroonilise kättetoimetamise korral edastatakse asjaomase dokumendi digitaalkoopia. Kättetoimetamine loetakse toimunuks sellel kuupäeval, mil saaja edastatud teate kätte sai. Ameti juhataja määrab kindlaks elektroonilise kättetoimetamise üksikasjad.
2. Kui kättetoimetamine toimub elektrooniliselt, peab menetluseosaline, sealhulgas tema esindaja, esitama ametile kogu ametlikuks teabevahetuseks elektronposti aadressi.
3. Ameti juhataja määrab kindlaks kättetoimetamise üksikasjad muude tehniliste sidevahendite abil toimuva teabevahetuse korral.

▼B*Artikkel 65***Postiga saatmine**

1. Adressaatidele, kelle alaline elu-, asu- või tegevuskoht ei ole ühenduses ja kes ei ole nimetanud esindajat vastavalt algmääruse artiklile 82, saadetakse dokumendid lihtkirjaga adressaadi viimasel ametile teada oleval aadressil. Kättetoimetamine loetakse toimunuks kirja postitamise, isegi kui kiri tagastatakse kätte toimetamata.
2. Kui dokumendid saadetakse tähitud kirjaga kättesaamistõendi vastu või mitte, loetakse need kättetoimetatuks kümnendal päeval pärast postitamist, välja arvatud juhul, kui kiri ei ole adressaadini jõudnud või on temani jõudnud hiljem; vaidluse korral otsustab amet, kas kiri jõudis sihtkohta, või määrab kuupäeva, mil kiri adressaadini toimetati.
3. Tähitud kiri, kättesaamistõendi vastu või mitte, loetakse kättetoimetatuks isegi juhul, kui adressaat keeldub kirja vastu võtmast või vastuvõtmist tunnistamast.
4. Lõigetega 1, 2 ja 3 hõlmamata juhtudel kohaldatakse postiga saatmise korral selle riigi õigusakte, mille territooriumil see kätte toimetatakse.

▼B*Artikkel 66***Käsipostiga saatmine**

Ameti teenistusruumides võib dokumendi adressaadile kätte toimetada käsipostiga ning adressaat kinnitab dokumendi kättesaamist. Kiri loetakse kättetoimetatuks isegi juhul, kui adressaat keeldub dokumenti vastu võtmast või vastuvõtmist tunnistamast.

▼M1*Artikkel 66a***Esindajatele kättetoimetamine**

1. Teated adresseeritakse esindajale, kui esindaja on nimetatud, või kui esindajana käsitatakse artikli 73 lõike 5 alusel ühistaotluses esimesena nimetatud taotlejat.
2. Kui üks menetluseosaline on nimetanud mitu esindajat, loetakse piisavaks teatamist ükskõik kellele neist esindajatest, välja arvatud juhul, kui on märgitud konkreetne kättetoimetamise aadress.
3. Kui mitu menetluseosalist on nimetanud ühise esindaja, on piisav teatada asjaomastest dokumentidest sellele esindajale.

▼B*Artikkel 67***Avalik teavitamine**

Kui adressaadi aadressi ei ole võimalik kindlaks teha või kui kättetoimetamine artikli 64 lõike 4 kohaselt on ebaõnnestunud ka ameti teisel katsel, toimub kättetoimetamine avaliku teavitamise teel algmääruse artiklis 89 osutatud perioodilises väljaandes. ►**M1** Ameti juhataja määrab avaliku teate avaldamise üksikasjad ja ajavahemiku, mille jooksul loetakse asjaomane dokument teatatuks. ◀

*Artikkel 68***Kättetoimetamise eeskirjade eiramine**

Kui ametil ei õnnestu tõestada, et adressaadini jõudnud dokument on kätte toimetatud nõuetekohaselt, või kui ei ole järgitud dokumendi kättetoimetamist käsitlevaid sätteid, loetakse dokument kättetoimetatuks kuupäeval, mille amet on kinnitanud dokumendi vastuvõtmise kuupäevaks.

*IV PEATÜKK***Tähtajad ja menetluse peatamine***Artikkel 69***Tähtaegade arvutamine**

1. Tähtajad määratakse aastates, kuudes, nädalates või päevades.

▼B

2. Tähtaegu arvestatakse asjakohasele sündmusele järgnevast päevast, kusjuures sündmuseks on toiming või teise tähtaja lõppemine. Kui ei ole sätestatud teisiti ja kui toiminguks on dokumendi kättetoimetamine, loetakse sündmuseks kättetoimetatava dokumendi vastuvõtmist.

3. Olenemata lõike 2 sätetest, arvestatakse tähtaegu 15. päevast pärast teate avaldamist asjakohase sündmuse kohta, kusjuures sündmuseks on artiklis 67 osutatud avalik teavitamine, ameti otsus, mis ei ole asjaomasele isikule kätte toimetatud, või avaldamisele kuuluv menetluseosalise toiming.

4. Kui tähtaeg on määratud aastates, lõppeb see viimase aasta asjaomase kuu asjaomasel päeval, mil kõnealune sündmus toimus; kui asjaomase aasta asjaomases kuus ei ole asjaomast kuupäeva, lõppeb tähtaeg kõnealuse kuu viimasel päeval.

5. Kui tähtaeg on määratud kuudes, lõppeb see viimase kuu asjaomasel päeval, mil kõnealune sündmus toimus; kui asjaomases kuus ei ole asjaomast kuupäeva, lõppeb tähtaeg kõnealuse kuu viimasel päeval.

6. Kui tähtaeg on määratud nädalates, lõppeb see viimase nädala asjaomasel nädalapäeval, mil kõnealune sündmus toimus.

*Artikkel 70***Tähtaegade kehtivus**

Kui algmääruses või käesolevas määruses nähakse ette ameti määratav tähtaeg, ei tohi see olla lühem kui üks kuu ega pikem kui kolm kuud. Teatavatel erijuhtudel võib tähtaega pikendada kuni kuue kuuni, kui enne tähtaja lõppu esitatakse sellekohane taotlus.

*Artikkel 71***Tähtaegade pikendamine**

1. Kui tähtaeg lõppeb päeval, mil amet ei ole dokumentide vastuvõtuks avatud või mil ameti asukohas ei kanta harilikku posti laiali muudel põhjustel peale lõikes 2 osutatud põhjuste, pikendatakse tähtaega sellele järgneva esimese päevani, mil amet on dokumentide vastuvõtuks avatud või mil kantakse laiali harilikku posti. ► **M1** Ameti juhataja teatab esimeses lauses osutatud kuupäevad enne iga kalendri-aasta algust ning need avaldatakse ametlikus väljaandes, millele on osutatud artiklis 87. ◀

2. Kui tähtaeg lõpeb päeval, mil liikmesriigis või liikmesriigi ja ameti vahel on posti laialikandmine üldiselt katkenud või sellest tulenevalt häiritud, pikeneb tähtaeg esimese päevani pärast katkestuse või häirituse lõppu postikandes nende menetluseosaliste suhtes, kelle alaline elu-

▼B

asu- või tegevuskoht või kelle esindaja asukoht on kõnealuses liikmesriigis. Kui amet asub kõnealuses liikmesriigis, kohaldatakse seda sätet kõigi menetluseosaliste suhtes. Ameti juhataja sedastab ja teatab katkestuse- või häirituseperioodi pikkuse.

▼M1

Elektroniliselt esitatud dokumentide suhtes kohaldatakse esimest lõiku *mutatis mutandis*, kui ameti või ühe menetluseosalise elektrooniline side on katkenud. Menetluseosalised peavad tõendama ühenduse katkemist elektroonilise teenuse osutajaga.

▼B

3. Lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse riiklike asutuste ja algmääruse artikli 30 lõike 4 kohaselt määratud allasutuste ning kontrolliasutuste suhtes *mutatis mutandis*.

*Artikkel 72***Menetluse peatamine**

1. Menetlus ametis peatatakse, kui
 - a) ühenduse sordikaitse taotleja või kaitsealuse sordi omanik, ameti poolt antava litsentsi taotleja, litsentsi kasutaja või mõne kõnealuse menetluseosalise esindaja sureb või tunnistatakse teovõimetuks või
 - b) ilmneb seaduslik takistus sellise isiku jätkuvale osalemisele ameti menetluses tema vara suhtes algatatud menetluse tõttu.
2. Kui vajalikud üksikasjad menetluseosalisena menetlust jätkama volitatud isiku kohta on kantud asjakohasesse registrisse, teavitab amet seda isikut ja teisi menetluseosalisi menetluse jätkumisest ameti määratud kuupäeval.
3. Kehtivaid tähtaegu arvestatakse uuesti menetluse jätkamise päevast.
4. Menetluse peatamine ei mõjuta kontrolliasutuse läbiviidavaid registreerimiskatseid ja kõnealuse sordi kontrollimist, kui asjakohased lõivud on juba ametile makstud.

*V PEATÜKK****Esindajad****Artikkel 73***Esindaja nimetamine**

1. Esindaja nimetamisest teavitatakse ametit. Teade sisaldab esindaja nime ja aadressi; artikli 2 lõikeid 2 ja 3 kohaldatakse *mutatis mutandis*.

▼B

2. Ilma et see piiraks artikli 2 lõike 4 kohaldamist, märgitakse lõikes 1 osutatud teates samuti, kas kõnealune isik on menetluseosalise töötaja. Töötajat ei saa nimetada esindajaks algmääruse artikli 82 tähenduses.
3. Lõigete 1 ja 2 eiramise korral ei käsitata teadet vastuvõetuna.
4. Esindajat, kelle volitus on lõppenud, loetakse jätkuvalt esindajaks, kui volituse lõppemisest ei ole ametit teavitatud. Kui volituses ei ole sätestatud teisiti, lõpeb volitus ameti suhtes volitaja surma korral.

▼M1

5. Kaks või enam ühiselt tegutsevat menetluseosalist nimetavad ühe esindaja ning teatavad sellest ametile. Kui kaks või enam ühiselt tegutsevat menetluseosalist ei ole teatanud ametile oma esindajast, käsitatakse teis(t)e menetluseosalis(t)e esindajana menetluseosalist, kes on esimesena nimetatud ühenduse sordikaitse taotluses, ameti antava litsentsi taotluses või vastuväites.
6. Lõiget 5 kohaldatakse, kui menetluse käigus kantakse õigus ühenduse sordikaitsele üle rohkem kui ühele isikule ja kui sellised isikud on ametisse nimetanud rohkem kui ühe esindaja.

▼B*Artikkel 74***Esindaja volikiri**

1. Kui ametile on teatatud esindaja määramisest ning kui ei ole sätestatud teisiti, esitatakse allkirjadega volikiri toimikusse lisamiseks ameti määratud tähtpäevaks. Kui volikirja ei esitata tähtaja jooksul, loetakse esindaja poolt menetluse käigus teostatud toimingud tühiuks.

▼M1

2. Volikiri võib hõlmata ühte või mitut menetlust. Võib esitada üldvolikirja, mis võimaldab esindajal esindada volikirja andnud menetluseosalist igas menetluses. Sellisel juhul piisab ühest kõiki üldisi volitusi hõlmavast dokumendist.

▼B

3. Ameti juhataja võib määrata volikirja (sealhulgas lõikes 2 osutatud üldvolikirja) sisu ning väljastada tasuta volikirja blankette.

▼M1

4. Esindaja kanne ühenduse sordikaitse taotluste registris jäetakse välja:
 - a) esindaja surma või teovõimetuse korral;
 - b) kui esindaja alaline elu-, asu- või tegevuskoht ei ole enam Euroopa Liidus;
 - c) kui menetluseosaline ei nimeta enam esindajat ning on sellest ametile teatanud.

*VI PEATÜKK***Kulude jaotamine ja kindlaksmääramine***Artikkel 75***Kulude jaotamine**

1. Ühenduse sordikaitse kehtivuse katkestamise või tühistamise otsus või kaebuse kohta tehtud otsus peab sisaldama otsust kulude jaotamise kohta.
2. Kulude jaotamise korral vastavalt algmääruse artikli 85 lõikele 1 avaldab amet kulude jaotuse ühenduse sordikaitse kehtivuse katkestamist või tühistamist käsitleva otsuse või kaebuse kohta tehtud otsuse põhjendustes. Menetluseosalised peavad kinni pidama teatise tingimustest.

*Artikkel 76***Kulude kindlaksmääramine**

1. Taotlus kulude kindlaksmääramise kohta võetakse vastu üksnes juhul, kui otsus, millega seotud kulude kindlaksmääramist taotletakse, on tehtud ning kui apellatsiooninõukogu on teinud otsuse kõnealuse otsuse peale esitatud kaebuse suhtes, juhul kui selline kaebus on esitatud. Taotlusele lisatakse kuluarve koos täiendavate dokumentidega.
2. Kulud võib kindlaks määrata, kui nende tõepärasus on kindlaks tehtud.
3. Kui üks menetluseosaline kannab teise menetluseosalise kulud, nõutakse temalt üksnes lõikes 4 osutatud kulude hüvitamist. Kui edukat menetluseosalist esindab rohkem kui üks esindaja, nõustaja või advokaat, kannab kaotaja menetluseosaline üksnes ühe sellise isikuga seotud ja lõikes 4 osutatud kulud.
4. Asja läbivaatamiskulud hõlmavad:
 - a) ameti poolt tunnistajatele ja ekspertidele makstud summasid;
 - b) menetluseosalise ja teda ameti ees esindava nõuetekohaselt määratud esindaja, nõustaja või advokaadi sõidu- ja elamiskulusid tunnistajate ja ekspertide hüvitiste suhtes kohaldatava ning I lisas sätestatud asjakohase astmestiku alusel;
 - c) menetluseosalist ameti ees esindava nõuetekohaselt määratud esindaja, nõustaja või advokaadi töötasu I lisas sätestatud astmestiku alusel.

*Artikkel 77***Kulude hüvitamine**

Algmääruse artikli 85 lõikes 4 osutatud kulude hüvitamise korral saadab amet sellekohase kinnituse menetluseosalistele. Kui selles teatises kinnitatakse ka tasumisele kuuluvate kulude suurus, ei võeta vastu kulude kindlaksmääramise taotlusi.

▼B

V JAOTIS
AVALIKKUSE TEAVITAMINE

*I PEATÜKK***Registrid, avalik tutvumine ja väljaanded**

1. jagu

Registrid*Artikkel 78***Registritesse tehtavad kanded menetluse ja ühenduse sordikaitse kohta**

1. Ühenduse sordikaitse taotluste registrisse kantakse järgmised algmääruse artikli 87 lõikes 3 osutatud „muud üksikasjad“:

- a) avaldamise kuupäev, kui avaldamine on tähtaegade arvutamisel aluseks;
- b) vastuväited, nende esitamise kuupäev ning esitaja ja tema esindaja nimi ja aadress;

▼M1

- c) konkreetne prioriteedinõue vastavalt käesoleva määruse artiklile 20 (varasema taotlemise kuupäev ja koht);

▼B

- d) algmääruse artikli 98 lõikes 4 ja artiklis 99 osutatud nõuetega seotud ja õigust ühenduse sordikaitsele käsitlevad menetlused ning lõplik otsus menetluse või selle lõpetamise kohta;

▼M1

- e) taotluse alusel ühenduse sordikaitse andmine tagatisena või muu asjaõiguse objektina.

▼B

2. Taotluse korral kantakse ühenduse sordiregistrisse järgmised algmääruse artikli 87 lõikes 3 osutatud „muud üksikasjad“:

- a) ühenduse sordikaitse esitamine tagatisena või muu asjaõiguse objektina või
- b) algmääruse artikli 98 lõigetes 1 ja 2 ning artiklis 99 osutatud nõuetega seotud ja ühenduse sordikaitset käsitlevad menetlused ning lõplik otsus menetluse või selle lõpetamise kohta.

3. Ameti juhataja otsustab, millised üksikasjad registrisse kanda, ning võib otsustada ameti juhtimiseks vajalike muude üksikasjade kandmise registritesse.

Ameti juhataja määrab kindlaks registrite vormi. Registreid võib pidada elektroonilise andmebaasi kujul.

▼B*Artikkel 79***Ühenduse sordikaitse ülemineku kandmine registrisse**

1. Ühenduse sordikaitse üleminek kantakse ühenduse sordiregistrisse. Kui üleminek tõendatakse dokumentaalselt, esitatakse ametlikult kinnitatud dokumendid ülemineku kohta või ülemineku tõendamiseks piisavad väljavõtted kõnealustest dokumentidest. Amet säilitab kõnealuste dokumentaalsete tõendite koopiad oma toimikutes.

Ameti juhataja määrab kindlaks, millisel kujul ja millistel tingimustel hoitakse dokumentaalseid tõendeid ameti toimikutes.

2. Ülemineku kohta kande tegemisest võib keelduda üksnes juhul, kui ei ole järgitud lõikes 1 ja algmääruse artiklis 23 sätestatud tingimusi.

3. Lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse õiguse ülemineku suhtes ühenduse sordikaitsele, mille taotlus on kantud ühenduse sordikaitse taotluste registrisse. Viiteid ühenduse sordiregistrile käsitatakse viidetena ühenduse sordikaitse taotluste registrile.

*Artikkel 80***Registrisse kandmise tingimused**

Ilma et see piiraks muude algmääruse või käesoleva määruse sätete kohaldamist, võib taotluse kande tegemiseks registrisse või kande kustutamiseks registrist esitada iga huvitatud isik. Taotlus esitatakse kirjalikult ja sellele lisatakse täiendavad dokumendid.

*Artikkel 81***Erikannete registrisse kandmise tingimused**

1. Kui taotletud ühenduse sordikaitse või ühenduse sordikaitse alla võetud sort on hõlmatud pankroti- või muu sarnase menetlusega, tehakse sellekohane kanne tasuta ühenduse sordiregistrisse pädeva riigiasutuse palvel. See kanne kustutatakse samuti tasuta pädeva riigiasutuse palvel.

▼M1

2. Lõiget 1 kohaldatakse *mutatis mutandis* algmääruse artiklites 98 ja 99 osutatud nõuetega seotud meetmete võtmise ning edasikaebamisele mittekuuluva lõpliku otsuse suhtes või mis tahes muu lõpetamisega seotud meetme suhtes.

3. Kui sordid identifitseeritakse vastavalt lähtesordi või tuletatud sordina, võivad kande taotluse esitada kõik menetluseosalised koos või eraldi. Kui ainult üks menetluseosaline taotleb kande tegemist, tuleb teise menetluseosalise taotluse asendamiseks lisada taotlusele piisav dokumentaalne tõendusmaterjal algmääruse artikli 87 lõike 2 punktis h osutatud asjaolude kohta. Selline dokumentaalne tõendusmaterjal peab sisaldama asjaomaste sortide eristamist lähtesordi ja tuletatud sordina ning teise menetluseosalise poolset tunnustamist hagita menetluse raames või lõplikku kohtuotsust.

▼B

4. Kui taotletakse lepingu alusel antud ainulitsentsi kandmist registrisse või tagatisena või muu asjaõigusliku objektina esitatud ühenduse sordikaitse kandmist registrisse, tuleb taotlusele lisada piisavad dokumentaalsed tõendid.

*Artikkel 82***Avalik tutvumine registritega**

1. Registrid on avatud avalikuks tutvumiseks ameti ruumides.

Juurdepääs registritele ja nendes säilitatavatele dokumentidele võimaldatakse samadel tingimustel, mida kohaldatakse juurdepääsu suhtes ameti dokumentidele artiklis 84 määratud tähenduses.

2. Kohapealne registritega tutvumine on tasuta.

Registritest väljavõtete tegemisel ja nende kättetoimetamisel mis tahes kujul, mis nõuab rohkem teabe töötlemist või käsitlemist kui lihtsalt dokumentidest või nende osadest koopiade tegemine, tuleb tasuda lõiv.

▼M1

3. Algmääruse artikli 30 lõike 4 kohaselt võib ameti juhataja ette näha avaliku tutvumise registritega konkreetseid haldusfunktsioone täitva riigiasutuse või allasutuse ruumides.

▼B

2. jagu

Dokumentide säilitamine, avalik tutvumine dokumentide ja kasvatatavate sortidega*Artikkel 83***Toimikute säilitamine****▼M1**

1. Menetlusega seotud dokumente säilitatakse elektroonilisel kujul elektroonilistes toimikutes ning menetlustele lisatakse toimiku number, välja arvatud dokumendid, mis on seotud apellatsiooninõukogu liikmete väljaarvamise, või nende või ameti või asjaomase kontrolliasutuse töötajate suhtes esitatud kaebustega, mida säilitatakse eraldi.

2. Amet säilitab lõikes 1 osutatud toimikust ühe eksemplari (arhiivieksemplar), mida peetakse toimiku õigeks ja täielikuks koopiaks. Kontrolliasutus peab selliste menetlustega seoses säilitama täiendavate dokumentide koopiaid (kontrollikoopia).

▼B

3. Menetluseosaliste esitatud originaaldokumendid, mis on elektrooniliste toimikute aluseks, võidakse kasutuselt kõrvaldada mõne aja möödudes pärast nende vastuvõtmist ametis.

4. Ameti juhataja määrab kindlaks, millisel kujul ja kui kaua toimikuid säilitatakse, ja lõikes 3 nimetatud ajavahemiku.

▼B*Artikkel 84***Juurdepäas Ühenduse Sordiameti dokumentidele**

1. Haldusnõukogu võtab vastu praktilise korra juurdepääsuks ameti dokumentidele, sealhulgas registritele.
2. Haldusnõukogu võtab vastu otsuse ameti dokumendiliikide kohta, millele tuleb tagada üldsuse otsene juurdepääs avaldamise kaudu, sealhulgas avaldamine elektroonilisel teel.

*Artikkel 85***Kasvatatavate sortidega tutvumine**

1. Kasvatatavate sortidega tutvumiseks esitatakse ametile kirjalik taotlus. Ameti nõusolekul korraldab kontrolliasutus juurdepääsu katsealustele maatükkidele.
2. Ilma et see piiraks algmääruse artikli 88 lõike 3 kohaldamist, ei mõjuta käesoleva määruse sätted üldsuse juurdepääsu katsealusele maatükile tingimusel, et kõik kasvatatavad sordid on kodeeritud, et volitatud kontrolliasutus on võtnud ja amet kinnitanud asjakohased meetmed materjali kõrvaldamise vältimiseks ning et on astunud kõik vajalikud sammud, et kaitsta ühenduse sordikaitse taotleja või omaniku õigusi.
3. Ameti juhataja võib sätestada kasvatatavate sortidega tutvumise korra üksikasjad ning vaadata üle lõike 2 kohaselt ettenähtud kaitsemeetmed.

*Artikkel 86***Konfidentsiaalne teave**

Teabe konfidentsiaalsuse tagamiseks annab amet ühenduse sordikaitse taotlejale tasuta vormid, millega ta saab taotleda kõigi algmääruse artikli 88 lõikes 3 osutatud materjaliga seotud andmete mitteavaldamist.

3 . j a g u

V ä l j a a n d e d*Artikkel 87***Ametlik väljaanne**

1. Algmääruse artikli 89 kohaselt vähemalt kord kahe kuu jooksul ilmuvat väljaannet nimetatakse Ühenduse Sordiameti ametlikuks väljaandeks (edaspidi „ametlik väljaanne“).
2. Ametlik väljaanne sisaldab ka teavet, mis on kantud registritesse artikli 78 lõike 1 punktide c ja d, lõike 2 ning artikli 79 kohaselt.

▼B

3. Ameti juhataja määrab, millisel kujul antakse välja ametlikku väljaannet.

*Artikkel 88***Ameti antavate litsentside taotluste ja taotlusi käsitlevate otsuste avaldamine**

Ametlikus väljaandes avaldatakse ameti antava litsentsi taotluse esitamise ja taotlust käsitleva otsuse kuupäev, menetluseosaliste nimed ja aadressid ning taotletud või otsusega kehtestatud korralduse vorm. Sundlitsentsi andmise otsuse korral avaldatakse ka otsuse sisu.

*Artikkel 89***Kaebuste ja neid käsitlevate otsuste avaldamine**

Ametlikus väljaandes avaldatakse kaebuse vastuvõtmise ning kaebust käsitleva otsuse tegemise kuupäev, kaebusemenetluse osaliste nimed ja aadressid ning taotletud või otsusega kehtestatud korralduse vorm.

*II PEATÜKK***Haldus- ja õiguslane koostöö***Artikkel 90***Teabevahetus**

1. Algmääruse artikli 90 kohaselt kõnealuses sättes osutatud asutuste vahetatavat teavet vahetavad asutused otse.

2. Algmääruse artikli 91 lõikes 1 osutatud teave ametilt või ametile võidakse edastada liikmesriikide pädevate sordiametite kaudu tasuta.

3. Lõiget 2 kohaldatakse *mutatis mutandis* algmääruse artikli 91 lõikes 1 osutatud teabe kontrolliasutusele andmisele või kontrolliasutusele saamise suhtes. Ametile esitatakse teatise koopia.

*Artikkel 91***Dokumentidega tutvumine liikmesriikide kohtute või prokuratuuride kaudu**

1. Algmääruse artikli 91 lõike 1 kohaselt kasutatakse toimikutega tutvumiseks ametis üksnes selleks otstarbeks välja antud koopiaid.

2. Liikmesriikide kohtud või prokuratuurid võivad oma menetluse käigus esitada ameti edastatud dokumendid kolmandatele isikutele tutvumiseks. Selle tutvumise puhul kohaldatakse algmääruse artiklit 88 ja amet ei võta selle eest tasu.

▼M1

3. Liikmesriikide kohtutele või riigiprokuratuurile toimikute edastamisel märgib amet algmääruse artiklite 33a ja 88 kohased piirangud, mis kehtivad ühenduse dokumentide suhtes, milles käsitletakse ühenduse sordikaitse taotlusi ja sordikaitse andmist.

▼B*Artikkel 92***Õigusabi saamise palve menetlus**

1. Iga liikmesriik määrab keskasutuse, kes kohustub vastu võtma ameti välja antud õigusabi saamise palved ning edastama need pädevale kohtule või asutusele.
2. Amet koostab õigusabi saamise palved pädeva kohtu või asutuse kasutatavas keeles või lisab palvele tõlke kõnealusesse keelde.
3. Vastavalt lõigetele 4 ja 5 kohaldab pädev kohus või asutus selliste palvete täitmisel järgitava menetluse suhtes oma asukohariigi õigusakte. Eelkõige kohaldatakse vastavalt asukohariigi õigusaktidele asjakohaseid sunnimeetmeid.
4. Ametile teatatakse uurimise või muude õiguslike meetmete võtmise aeg ja koht; amet omakorda teavitab asjaomaseid menetluseosalisi, tunnistajaid ja eksperte.
5. Kui amet nõuab, lubab pädev kohus või asutus ameti töötajatel kohal olla ning küsitleda tunnistusi andvaid isikuid otse või pädeva kohtu või asutuse kaudu.
6. Õigusabi saamise palvete täitmise eest ei nõuta mingit tasu. Liikmesriigil, kus õigusabi saamise palve täidetakse, on siiski õigus nõuda ametilt ekspertidele ja tõlkidele makstud summade ning lõike 5 kohaselt menetlusel tekkinud kulude hüvitamist.

VI JAOTIS

LÕPPSÄTTED*Artikkel 93*

Määrus (EÜ) nr 1239/95 tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja loetakse vastavalt III lisa vastavustabelile.

*Artikkel 94***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

▼B*I LISA*

1. Tunnistajatele ja ekspertidele sõidu- ja elamiskulude katteks vastavalt artikli 62 lõikele 2 makstav hüvitis arvutatakse järgmiselt.

- 1.1. Sõidukulud

Sõiduks alalisest elu- või asukohast asja suulise arutamise või tõendite kogumise kohta ja tagasi

- a) makstakse esimese klassi rongipileti maksumus koos tavaliste sõidu lisakuludega, kui sõidu kogupikkus mööda lühimat raudteemarsruuti ei ületa 800 km;
 - b) makstakse turistiklassi lennukipileti maksumus, kui sõidu kogupikkus mööda lühimat raudteemarsruuti on üle 800 km või kui lühim marsruut sisaldab merereisi.
- 1.2. Elamiskulud makstakse summas, mis võrdub Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjade VII lisa artiklis 13 sätestatud ametnike päevarahaga.
 - 1.3. Kui tunnistaja või ekspert kutsutakse ameti juures toimuvale menetlusele, antakse talle koos kutsega lähetuskorraldus, mis sisaldab punktide 1.1 ja 1.2 alusel makstavate summade üksikasju, ning kulude ettemaksu taotluse blankett. Enne kui tunnistajale või eksperdile tehakse kulutuste ettemakse, peab tema õigust ettemaksele kinnitama selle ameti töötaja, kes tellis tunnistuse, või kaebusemenetluse puhul vastutava apellatsiooninõukogu eesistuja. Ettemakse taotlus tuleb seetõttu ametile kontrollimiseks tagastada.
2. Tunnistajatele saamata jäänud tulude eest makstav artikli 62 lõikes 3 sätestatud tasu arvutatakse järgmiselt.
 - 2.1. Kui tunnistajal tuleb tööst eemal viibida kuni 12 tundi, võrdub saamata jäänud tulude hüvitus 1/60 ameti palgataseme AD12 madalaima klassi ametniku põhikuupalgast.
 - 2.2. Kui tunnistajal tuleb tööst eemal viibida üle 12 tunni, on tal õigus saada lisahüvitist 1/60 ulatuses punktis 2.1 osutatud põhipalgast iga järgneva alanud 12 tunnise ajavahemiku eest.
 3. Vastavalt artikli 62 lõikele 3 ekspertidele makstav töötasu määratakse igal üksikjuhul eraldi, võttes arvesse asjaomase eksperdi ettepanekut. Amet võib otsustada paluda menetluseosalistel esitada oma kommentaarid pakutud summa kohta. ►**MI** Töötasu võib maksta eksperdile üksnes juhul, kui ta tõendab dokumentaalselt, et ta ei ole kontrolliasutuse ega tehniliselt pädeva asutuse töötaja. ◀
 4. Tunnistajatele ja ekspertidele makstakse punktides 2 ja 3 märgitud saamata jäänud tulude hüvitust või töötasu pärast seda, kui tunnistuse tellinud ameti töötaja või kaebusemenetluse puhul apellatsiooninõukogu eesistuja on kontrollinud kõnealuse tunnistaja õigust tasule.

▼B

5. Vastavalt artikli 76 lõikele 3 ja lõike 4 punktile c maksab menetluseosalise esindajana tegutsevale esindajale, nõustajale või advokaadile tasu teine menetluseosaline järgmiste maksimummäärade alusel:
- a) kaebusemenetluse korral, välja arvatud tõendite kogumine, mis hõlmab tunnistajate küsitlemist, ekspertide arvamust või uurimist: ► **M1** 550 ◀ eurot;
 - b) kaebusemenetluse käigus toimuva tõendite kogumise korral, mis hõlmab tunnistajate küsitlemist, ekspertide arvamusi või uurimist: ► **M1** 400 ◀ eurot;

▼M1

- c) ühenduse sordikaitse tühistamise või kehtetuks tunnistamise menetluse korral: 450 eurot.

*II LISA***Kehtetuks tunnistatud määrus koos muudatustega**

Komisjoni määrus (EÜ) nr 1239/95	(EÜT L 121, 1.6.1995, lk 37)
Komisjoni määrus (EÜ) nr 448/96	(EÜT L 62, 13.3.1996, lk 3)
Komisjoni määrus (EÜ) nr 2181/ 2002	(EÜT L 331, 7.12.2002, lk 14)
Komisjoni määrus (EÜ) nr 1002/ 2005	(ELT L 170, 1.7.2005, lk 7)
Komisjoni määrus (EÜ) nr 355/2008	(ELT L 110, 22.4.2008, lk 3)

III LISA

Vastavustabel

Määrus (EÜ) nr 1239/95	Käesolev määrus
Artiklid 1–14	Artiklid 1–14
Artikli 15 lõiked 1, 2 ja 3	Artikli 15 lõiked 1, 2 ja 3
Artikli 15 lõige 4	—
Artikli 15 lõiked 5 ja 6	Artikli 15 lõiked 5 ja 6
Artiklid 16–26	Artiklid 16–26
Artikli 27 lõike 1 esimene kuni neljas taane	Artikli 27 lõike 1 punktid a–d
Artikli 27 lõiked 2 ja 3	Artikli 27 lõiked 2 ja 3
Artikli 27 lõike 4 esimene kuni neljas taane	Artikli 27 lõike 4 punktid a–d
Artiklid 28–40	Artiklid 28–40
Artikli 41 esimene lause	Artikli 41 lõige 1
Artikli 41 lõiked 1–4	Artikli 41 lõiked 2–5
Artiklid 42–64	Artiklid 42–64
Artikli 65 lõiked 2–5	Artikli 65 lõiked 1–4
Artiklid 66–92	Artiklid 66–92
Artikli 93 lõige 1	Artikli 15 lõige 4
Artikli 93 lõiked 2 ja 3	—
Artikkel 94	—
—	Artikkel 93
Artikkel 95	Artikkel 94
Lisa	I lisa
—	II ja III lisa